

Armen Töugu szemináriuma Rehovotban, 2004. április 27.

Апрельский семинар Армена Тьугу в Реховоте, 2004 г.

A szöveget a hangfelvételekről leírta és szerkesztette: Rosa Idlis

Téma: A pénzzel való tudatos munka

A karma és a pénz kapcsolata	2
Az ember lelki terve és a kiegyenlítés elve	3
Karmikus számla és az ember munkája	4
Az emberi Én munkája és a szellemi tőke	6
Az ember burkai és a szellemi hitel	6
Szabad tőke	7
Karmikus kötelezettségek, szellemi tőke és pénzviszonyok	10
Karmikus kötelezettségek és váltópénzek	10
A pénz három fajtája: forgó, hitel és ajándék pénzek	16
Antimunka és antipénzek	18
A karmikus kötelezettség morális súlya	19
Bűnbocsánat	20
Bíróságok, törvények, parancsolatok	20
Szabad maradék	23
Hitel	24
A pénzzel való tudatos munka	27
A pénzforgás példája a Tallinni Közösségben	36
Családi költségvetés és alkímiai bank	38
A »Család« projekt	39
Tized	43
A szellemi tudás átadása	44

A KARMA ÉS A PÉNZ KAPCSOLATA

Armen: A mai témánk: „A pénzzel való tudatos munka”. Ha ezt a témát alaposan feldolgozzuk, akkor ez nagyon hosszú ideig tart, és ma ezt mint valamiféle *programot* adom elő, melynek segítségével feldolgozhatók lesznek a pénzzel való munka konkrét esetei, melyeket az élet fog az embernek adni.

Ezt a megközelítést – nevezzük programszerűnek – javaslom e témához. Ez azt jelenti, hogy nyilvánvaló, hogy néhány óra alatt nem tudjuk megnézni az összes változatát annak, ami az embert a pénzzel összeköti, és hogy miféle feladatok, pénzügyi problémák keletkeznek ezek során. De törekszem néhány fontos fogalmat bevezetni, arra alapozva, amit már korábban elvégeztünk, amikor a sors, vagy másképpen a karma kérdéseivel foglalkoztunk. Ezekkel a kérdésekkel, ha emlékeznek, ott is találkoztunk, ott is elkezdtük ezeket a témákat, amikor a konkrétumok területére léptünk, részletezettebbé váltak, szétágazóvá, és valahol egyszerűen leálltunk, és teljesen a részletekbe merültünk. Ugyanez fog történni a pénz problémájával.

Az a helyzet, hogy ha megvizsgáljuk, hogyan beszél a szellemtudomány a sors kérdéseiről, akkor Rudolf Steiner amikor az ember sorsáról és kötelezettségeiről beszél, és a karmikus kötelezettségeiről, akkor egyszerűen a bankszámla példáját hozza. Azt mondja: tessék, képzeljenek maguk elé egy bankszámlát. A számlán vagy van valamekkora összeg, vagy nincs elegendő, lehet, hogy ez is, az is: vannak kötelezettségek, és fordítva is – még pozitív is marad az egyenleg. Vagy a könyvelési nyilvántartás: az egyik oldalon – a kiadások, a másik oldalon – a bevételek, és végül egyenleget vonnak. Az egyenleg megmutatja, hogy az ember sorsa pluszban vagy mínuszban van-e.

Gyakorlatilag ez a teljesen egyszerű példa ehhez a gondolathoz vezet: van-e valamiféle kapcsolat aközött, amit »pénzviszonyoknak« nevezünk, és a között, amit «karmikus viszonyoknak»? És Rudolf Steiner ezt a példát nem légből kapta, ez nem pusztán analógia. Valójában mindebben egy nagyon mély kapcsolat húzódik. Vagyis az, ami az ember pénzügyi viszonyait illeti, alapjában nagyon mélyen kapcsolatos azzal, ami a karmikus viszonyait illeti. Karmikus kötelezettségekről beszélünk, és pénzügyi kötelezettségekről is beszélhetünk. Beszélhetünk karmikus tőkéről, és beszélhetünk pénzbeli tőkéről is. És a többi fogalom, mely a gazdaság területére vezet bennünket, valójában szintén származhat azokból a fogalmakból, amelyeket úgy kapunk, ha a karmikus viszonyokat szemléljük, az emberek közötti sorskapcsolatokat, a sorshordozó viszonyokat. Egyszerűen származtathatók ezekből. Megpróbálom egy pár példán megmutatni, hogyan tudjuk ezt megtenni.

Ami a pénzbeli viszonyokat és a sors viszonyait illeti – ez nemcsak Rudolf Steiner példája. Alapjában az adósságok példája – ez már a pénz területe is, és a sors területe is. Ez már egy teljesen elterjedt nézőpont.

Másik konkrét kérdés: nyilvánvaló, hogy a karmikus adósságok és a pénzbeli adósságok nem teljesen fedik le egymást, vagyis nem mondhatjuk, hogy minden sorssal kapcsolatos kötelezettséget pénzzel megfizethetünk. Ha ez így lenne, akkor lehetőség lenne bármilyen betegségből pénzzel gyógyulni. De tudjuk, hogy vannak olyan betegségek, melyekből nem lehet pénz segítségével meggyógyulni. Ugyanakkor vannak olyan betegségek is, melyeknél a gyógyuláshoz pénzre van szükség. Ha nincs pénz, akkor nem tudsz meggyógyulni, mivel nincs pénzed, hogy pl. megvedd a gyógyszert, stb. Valamilyen kapcsolat itt is van, de ez már, mondhatjuk, a sors kötelezettsége – egy szélesebb terület, az a rész pedig, amelyik a pénzviszonyokon keresztül fejeződik ki, egy szűkebb terület, a tágabb terület részesete. És ezért, ha az általánostól a rész felé megyünk, akkor egyféle programot is összeállíthatunk, megérthetjük, hogyan szövi a sors az emberek közötti viszonyokat, hogyan szövődnek bele azok az emberi kapcsolatok, melyeket pénzzel kapcsolatosnak, financiálisnak nevezünk. És ily módon,

ha megoldjuk ezeket, megoldhatjuk a karmikus viszonyokat is, mivel ezek a területek kapcsolatban állnak. És fordítva, ha megoldjuk a sors karmikus feladatait, akkor a pénzviszonyok is megoldhatók. Ez a kérdés valóban nagyon érdekes, de azzal az egyszerű példával kezdek, amivel már legutóbb is kezdtem, amikor az emberek közti sorskapcsolatokat vizsgáltuk.

AZ EMBER LELKI TERVE ÉS A KIEGYENLÍTÉS ELVE

Biztosan emlékeznek rá, amikor a következőről beszéltem. Emberek álltak itt, és megvizsgáltuk, milyen módon keletkeznek az emberek között valamiféle viszonyok, és aztán milyen módon kerültek egyensúlyba. Vegyük megint ezt a példát, és emlékezzünk rá részleteiben, mivel ez valójában kulcsjelentőségűnek mutatkozik a gazdasági viszonyok megértéséhez, vagyis a gazdaság kulcsfogalmait tudjuk belőle levezetni. Ez a példa, ha emlékeznek, a következő módon nézett ki. Azt mondtam, hogy egy ember, amikor a világban tesz valamit, például megváltoztatja a külső világot, akkor valamiféle nyomást gyakorol rá, és a nyomás elve egy ellenhatást ébreszt. Az, ami az embertől mint valamiféle nyomás, mint egy hullám elindul, általában egy ellenhatást vált ki. És van egy olyan elv, ami a világban mindent egyensúlyba törekszik hozni, egy új egyensúlyt létrehozni. És ez az ellenhatás azt jelenti, hogy ismét egyensúly születik, keletkezik egy ellenható erő, amelyik kiegyenlíti azt, ami nyomásként hatott. És ez különféle szinteken megy végbe. Az előző alkalommal a lelki szintet vizsgáltuk meg, vagyis azt a tervet, ahol az ember *gondolkodik, érez*, ahol az *akarata* működik. A durvább rendű, sűrűbb terveket: az *éteri* vagy *életerők* tervét – ez egy energetikai terv, amelyik kapcsolatban áll az ember egészségével, vagy a *fizikait*, ezt a tisztán külső, anyagi tervet – még csak nem is érintettük: ez bonyolítja az egész rendszert.

Vegyük a legegyszerűbb változatot. Képzeljünk magunk elé egy embert. És az ember – ez egyrészt az ő szellemi lénye – az Énje, plusz még a lelki burkolata – vagyis a gondolatai, az érzései, és az akarata. Vegyük ezt a szintet. Ez a legritívebb, legegyszerűbb rendszer, ahol már bizonyos karmikus hatásokat lehet észlelni. Képzeljünk el egy ilyen embert, és képzeljük el őt ismét képszerűen, vagyis megint kérek két segítőt, akik ideállnak a térbe. Az egyik az ember *szellemi lényét képviseli*, az *Énjét*, a másik pedig a *lelki* lényét, amiben az Én él. Tehát Zsenya egy ilyen ember Énjét képviseli, és emitt lesz az ő lelki tartalma: a gondolatai, érzései, akarata.

Beszéltünk már arról, hogy az embernek van egy belső, lelki világa. De ez a belső lelki világ érintkezik a külső, objektív lelki világgal – amit asztrális világnak nevezünk – vagyis azzal a területtel, ahol a gondolatképek, az érzések és az akarati impulzusok objektívek, vagyis nem állnak kapcsolatban ezzel a konkrét Énnel. Elképzeltünk magunknak egy ilyen rendszert, és mondhatjuk, hogy íme, vannak olyan érzések, melyek az emberhez jobban kapcsolódnak, és vannak olyanok is, amelyek mintegy távol állnak tőle, melyekkel nincsen közvetlen kapcsolata. Ahol kevés a kapcsolat, azt úgymond külső lelki világnak nevezzük, ahol pedig a kapcsolat közvetlen és erős, azt belső lelki világnak nevezzük, Habár elképzeltük, hogy ez nem úgy van, mint a fizikai szinten, ahol az embert a bőre élesen elválasztja a külső világtól. Habár ott is, a levegővel már nem így van: a levegő állandóan hol bemegy, hol kijön. De az anyagi sűrű fizikai test – a föld elem – elég élesen elkülönül. Lelki szinten ez az átmenet nagyon finom – ott állandóan egy ilyen csere zajlik: valami kívülről behatol az emberbe, és valami ismét kilép belőle. De azt, ami belül van, nevezhetjük az ő *belső világának*.

Most az emberrel ezzel kapcsolatban mi történik? Az ember az Énjéből kiindulva állandóan hat a gondolataival és az érzéseivel, állandóan hatás folyik. És ez a hatás mindig valamiféle hatást ébreszt – nevezzük ezeket hullámoknak. Tegyük fel, hogy az ember gondol valamit, vagy valamit átérez, és valamire tudja irányítani azt, ami a belsejében van. Ez mintegy kijön belőle, és már hatással van a külvilágra.

Ezek a változások természetesen kivezetik az egész rendszert az egyensúlyából (elképzeltük ezt, mint a víz felszínét: ha valaki mozog benne, akkor hullám indul el), megy a felszínen a hullám, tehát az egész rendszer egyensúlytalansági állapotban van. Erről már szintén beszéltünk – hogy az ilyen rendszer kilép az egyensúlyából.

És akkor azt is mondtam, hogy van egy másik elv, mondhatjuk, hogy egy mélyebb vagy magasabb, melyik kiegyenlítő módon tevékenykedik.

Vagyis itt van az emberi Én – minden alkalommal, amikor ő gondolatokkal, érzésekkel, akarati impulzusokkal hat a külvilágra, kibillenés történik az egyensúlyból, egy új mozgás keletkezik. És van egy másik alapelv, amelyik ismét kiegyenlítő módon hat – az *életszellem* vagy *buddhi elvének* neveztük. Milyen módon hat? Úgy, ahogy a *kép* és a *kiegészítő kép*. Amikor nézünk, akkor találkozunk a kép és kiegészítő kép jelenségével. Ez a kép és a kiegészítő kép egymáshoz képest mintegy plusznak és mínusznak minősülnek, semlegesítik egymást, igaz? A nappal kapcsolatban hoztam ezt a példát. Ha valaki közvetlenül a napba néz, először kívülről jön egy erő. Ez hat az ember lelkére, kívülről. Jön az erő, az ember a saját lelki szintjén érzi ezt a nyomást, ami mint erős fény, behatol a lelkébe, és még tovább is nyomul. És ekkor valahogy abbamarad a nyomás: mondhatjuk, még egy kép keletkezik, amelyik megtartja ezt a fényes képet, megfékezi – most már az nem megy a végtelenségig tovább. Hogy az valójában megáll, abból látszik, hogy ha az ember abbahagyja a napba való nézést, és egy semleges felületre néz, akkor megszűnik a külső nyomás eltűnik – elmegy, elhalad – és az, ami belül volt, a tehetetlensége következtében kirepül, kívültre kerül, és úgy néz ki, mint egy sötét kör (ott, ahol a fényes nap volt) – mint egy kiegészítő kép. Az ember most azt látja, hogy a szemében egy fekete kör található. Íme ez az, ami kiegyensúlyozta, mondjuk így: a nyomásnak ezt a képét, az erős fényt. És most ez láthatóvá válik. A mélyből, a tudat alattiból feljön a tudatba. Azelőtt a tudat alattiban volt, mivel a nyomás túl mélyre hatolt belénk, és nem tudott itt a tudatban kiegyenlítődni, még tovább ment. És amikor megállt, ez azt jelenti: minden a tehetetlenség alapján kilöködik, és onnan kirepül. És ekkor az erős napfény kiegészítő képével van dolgunk.

Már a látásnál is állandóan a kiegyenlítő elvvel dolgozunk, vagyis inkább ezzel van dolgunk, az életszellemnek ezzel az elvével. Ez mélyebben van, és a képhez és az ellenképhez képest egy magasabb elvet képvisel. A kép és az ellenkép adott esetben lelki szinten jelenik meg. Vagyis itt van egy kép – ez az, hogy van egy elképzelésem a fényes napról, a másik kép pedig az, ami a kiegészítő fekete kör. Ez a kép és az ellenkép, ebben az esetben. És az, ami megalkotja a képhez ezt a kiegészítő képet – ez egy mélyebb folyamat, a tudatban mélyebben található. És ezt a folyamatot az életszellem folyamatának neveztük.

KARMIKUS SZÁMLA ÉS AZ EMBER MUNKÁJA

Most képzeljük magunk elé: itt van egy ember, és ezzel a két folyamattal van dolga. Most már meg is nevezhetjük ezeket. Gazdasági fogalmat adhatunk ezeknek a folyamatoknak. Képzeljük magunk elé egy ilyen szituációt. Valami behatolt a világba. Most ennek ki kell egyensúlyozódnia. A kiegyensúlyozás egy meghatározott tevékenység által történik. Valamilyen munkavégzés történik ennek során. Ez a munka az *életszellem* területén megy végbe, ahogyan már mondtam. Az életszellem munkát hajt végre, megalkot valamit, ami az előző képet újból kiegyensúlyozza. Van valamivel dolgozunk, például az emberre valamilyen nyomás hat. Benne egy munka megy végbe. Leleki szinten ennek során egy kiegészítő jellegű forma képződik, ami semlegesíti azt – ha a munka teljesen végbemegy, akkor megtörténik a semlegesítődés. Ekkor

egy elnyomó mínusz-képpel van dolgunk, és van egy plusz-képünk, melyeknek ugyanaz az intenzitása. Ha ez így van, akkor megtörténik a semlegesítődés. Ezután, mondhatni, a számla lezárul.

Bizonyos értelemben, mondhatjuk így: *ha az emberre kívülről valamilyen nyomás hat, akkor ez egy számla, amit a sors állít elé. Most munkát kell végeznie, hogy lezárja ezt a számlát.*

Ez a nyomás például betegség formájában is megjelenhet.. Lelkileg ezt fájdalomként is megélhetjük. Az ember munkát hajt végre, gyógyítja magát – ez egy valódi munka –, eközben bekapcsolódik az életszellem elve, amelyik a betegséghez létrehozza a kiegészítő képet, mely gyógyít.

És íme, megint gazdasági fogalmakhoz értünk, Azt mondjuk: kívülről előáll egy *elszámolás*. Azt mondják, *tartozásod van*. Az ember lelkileg ezt úgy éli meg, mint egyfajta *kibillenést az egyensúlyból*. Most egy *munkavégzés* történik – ez a második gazdasági fogalom. Az első fogalmat az asztrális, lelki szintre vonatkoztathatjuk; a második fogalmat az életszellem területére kell vinnünk (a kiegyensúlyozódás elve) – ott hajtódik végre a munka. Ennek a munkának a *terméke* a kiegészítő kép, ami korábban nem volt. Most van egy árunk vagy termékünk – ez maga a kiegészítő kép. Ez az áru úgymond lezárja a tartozást. A tartozás lezárul, az ember újra megszabadul: mondhatjuk úgy, hogy a munkája által lezárta az elszámolást.

Ha csak egy emberrel van dolgunk – ha csak ő van és a külvilág – és egyszerűen nézzük: íme jön neki a számla, lehetősége van, hogy használja az életszellem adományait, úgymond munkát végezzen – van energiája végrehajtani ezt a munkát – asztrális szinten úgymond egy árut hoz létre. Ez az áru semlegesíti, lezárja a kötelezettségét – ezt a számlát, elszámolást. Alapjában itt egy emberrel van dolgunk. Nevezhetjük ezt egy „önellátó gazdaságnak”. Ebben az esetben, az önellátó gazdaságban még nincsenek pénzviszonyok. Vagyis, amíg egy emberrel van dolgunk, és valami kívülről nyomást gyakorol rá, belülről egy kiegyensúlyozás indul: e belső munka által, mondjuk így, előállítódik maga ez az áru. De ezt az árut önmaga használja fel. Ezt az ő személyes igényeire fordítja, mondhatjuk, hogy önmagát megvásárolja, vagyis az asztráltestét ismét kiegyensúlyozza. Az áru létrehozatalának forrása az az erőfeszítés, amit mi az életszellem elvének hívunk. Onnan kapja az erőt, hogy úgymond ezt az önellátó gazdaságot vezesse. Ha az ember a világban teljesen egyedül lenne, akkor valóban egy ilyen önellátó gazdaságban kellene élnie, mint egy remetének, amelyik használja a természet adományait, de nemcsak azokat. Van még ez a munkavégző képessége is. Ott, úgymond, még valamilyen munkát végrehajtva, fenntartja az élettevékenységét: azt, ami kibillen az egyensúlyból, állandóan egyensúlyba hozza. Ilyen esetben egy tisztán önellátó gazdasággal volna dolgunk, karmikus értelemben is. Ezt nevezhetjük önellátó gazdaságnak. Van már munka-fogalmunk, áru-fogalmunk is, ami létrejön – ez a kiegészítő kép – és most már van „önellátó gazdaság” fogalmunk is. Pénzviszonyaink még nincsenek.

Van-e kérdés ezzel a témával kapcsolatban?

– Ez azt jelenti, hogy ez a folyamat az életszellem munkája? Vagyis ilyen aspektusból nézve részt veszek ebben a munkában?

Armen: Mi vesz részt?

– Hiszen ezelőtt lelki szinten nem én végeztem ezt a munkát, amikor ez az érzelmekkel állt kapcsolatban?

Armen: Nem, az Én végez valamit, de ennek folyamán felsőbbrendű erőket használ.

– Mintegy beleáll ebbe?

Armen: Ez már magától ettől az Éntől függ: mennyire vesz ebben részt

– De amikor van már munkafolyamat, az mégis csak részvétel?

Armen: Igen, és ekkor már áttérünk a következő kérdéshez: a tőke fogalmához.

AZ EMBERI ÉN MUNKÁJA ÉS A SZELLEMI TŐKE

És mi történik az embernek ezzel az Énjével, amelyik munkát végez? Az ember vagy aktívan tesz valamiféle erőfeszítést, vagy megvárja, amíg végbemegy a kiegyenlítődés. Ha valamiféle tudatos, aktív erőfeszítést tesz – tegyük fel, hogy nemcsak egyszerű gyűjtögető, hanem saját maga is létrehoz termékeket, amelyeket használ, ő földműves. Akkor bizonyos értelemben már *tőkét* hoz létre. Ez a tőke abban mutatkozik meg, hogy az Énje, az ő szellemi része, attól, hogy ennek során aktívan dolgozott, maga is változik. Az Énje differenciálódik, erősebbé válik, az ember tudati szintje emelkedik.

Képzeljük el, nos, megint ugyanez a példa: az ember a napba néz. Az erős napfény elvakítja a szemét, belül az életszellemnek ez a folyamata hat, fokozatosan semlegesíti az egészséget, És ez például az ő személyes erőfeszítése nélkül történik. Ez az egyik lehetőség. Képzeljünk el egy másikat: az ember Énje annyira megerősödött, hogy képes kioltani a külső érzékeléseket. Képes arra, hogy a kívülről jövő nyomást *tudatos módon*, nem egyszerűen becsukva a szemét, hanem tudatosan – hiszen ez a nyomás asztrális szintű – képes arra, hogy valamit hozzáadjon, ami kiegyenlíti ezt a nyomást. Nehéz ezt elképzelni, de megközelítőleg ez egy ilyen képesség: nyitott szemmel kioltani a külvilág érzékelését. Valójában ez elérhető – nem hallani, amikor nem akarok hallani. Ez azt jelenti: a figyelem ereje annyira erős, hogy az az ember egyszerűen kioltja azt, ami kívülről nyomásként jön, a figyelmének ezzel az erejével. Akkor lehet ezt mondani: az ilyen emberi lény valami többlettel rendelkezik ahhoz képest, mint akinek nincsen ilyen figyelem-ereje, akinek a figyelme teljesen szétszórt – neki kevesebb van. De mi van neki *több* vagy *kevesebb*? Nos azt, amiből az embernek több van vagy kevesebb – azt nevezzük „*tőkének*”. Az egyiknek van tőkéje – több *szellemi erővel* rendelkezik – ezt nevezzük szellemi tőkének. A másiknak ebből az erőből kevesebb van – az Énje gyengébb – neki kisebb a tőkéje.

Van-e még kérdés?

– Lehet-e olyan, hogy maga a nap-nyomás eltűnik, ha folytatom a nézést?

Armen: Nos, képzeljünk el egy embert, aki *gyakorolta* a napba való nézést. Nem csak egy alkalommal nézett a napba, égetve a szemét, hanem gyakorolta ezt. Világos, hogy a napba nézés gyakorlása során végül egy meghatározott képességre tesz szert. És ez a képesség – ez az a tőke, amivel most már rendelkezik.

– Nem, én egy olyan tevékenységről beszélek, amikor ő azt tartja, hogy beköszönt a kiegyenlítődés, semmit sem téve... hiszen ilyen nem lehet?

Armen: Ez azt jelenti, hogy végez valamilyen munkát, és ennek a munkavégzésnek a során benne valami fokozatosan változik. Mégis végez valamilyen munkát. Ez a munka kezdetben tudatalatti.

– Ráadásul tőke nélkül?

Armen: Már maga az, hogy ilyen munkát végez – igen, mondhatjuk, hogy tőke nélkül – valamit változtat.

AZ EMBER BURKAI ÉS A SZELLEMI HITEL

Most a tőke két fajtájának fogalmához érünk. Vannak szellemi kapitalisták, és vannak fizikai kapitalisták. Fizikai értelemben mi mindnyájan kapitalisták vagyunk, mert van valamilyen tőkénk, amellyel a földre érkeztünk. Ez a tőke – ez a mi fizikai testünk. Ez a mi tőként, de ez – fizikai, külső tőke. Valójában mondhatjuk, hogy a test hozzánk tartozik, de ha megkérdezzük: mennyire tartozik hozzánk? Valójában nem a mi tulajdonunk. Bizonyos értelemben hitelbe kaptuk.

Most egy másik kérdés: mit teszünk ezzel a tőkével? Van lehetőségünk a fizikai testünket tőkeként használni; az energetikánkat tőkeként használhatjuk; és a lelki testünket is használhatjuk tőkeként. De az, amik mi valójában vagyunk, az az Énünk, és az, ami benne van. Ez a mi tulajdonunk. Minden más valójában valamiféle hitel. Ez egyszerű módon észrevehető, ha megkérdezzük: mennyire vagyok képes használni a testemet? Valójában mennyire tartozik hozzám? Amilyen mértékben kontrollálom azt, annyira az enyém, amilyen mértékben nem kontrollálom – az csak hitel. Annyira, amennyire nem kontrollálom – ez csak hitel. Lehet így nevezni.

Ugyanez a helyzet a lelki folyamatokkal. Vannak olyan tapasztalatok, melyek nem rendelődnek alá. De tudjuk őket használni, ha vannak. Például – ezt a példát már sokszor felhoztam: egy emberben túláradhat a szimpátia valami iránt, de nem tudja, honnan van ez az érzése. Akkor ezt nevezhetjük hitelnek. Ha ennek az érzésnek ő volt a létrehozója, akkor – ez az övé, teljesen hozzá tartozik, teljesen a tudatának az irányítása alatt van. Akkor ezen a szinten ez az ő tőkéje. És tessék, lelki szinten nagyon kevés saját tőkénk van. Energetikai szinten – szinte semmi. Fizikai szinten – valójában nincsen. Valójában mindezt *hitelnek* nevezhetjük.

Másik kérdés: mi történik ezzel a hitellel? Hogyan *investálom*? Hogyan fektetem be a fizikai testemet, az energetikámat stb. abba, amit az *élet ideájának* nevezünk, vagy az *élet missziójának*? Ez egy *terv*, amibe *investálni* kell ezt a *hitelt*, hogy aztán *szellemi tőkével* jöjjünk ki belőle.

– A hitelt azért kell felvennünk, hogy kamatot térítsünk rá?☺

Armen: ☺ Akkor most már kezdünk áttérni a részletekre ☺ Mindez helyes, de először törekedjünk az alapfogalmakat megérteni, pontosan felvázolni, aztán áttérünk a konkrétabb dolgokra.

– Szeretnék még egyet kérdezni: kitől van a hitel? A felsőbb erőktől?

Armen: Lehet így nevezni☺.

– Hiszen az emberek többsége a világban szenvedések útján halad. Hogy van ezzel? Ha az ember szenvedett, vezekelt, felismert?

Armen: Nos, ezt mondtam: képzeljük el, hogy jön kívülről egy nyomás. Szenvedésként vagy betegségként éljük meg. Ez egy nyomás, amivel az ember dolgozik tovább. Az ilyen szenvedést el lehet képzelni, mint egy elszámolást. Most az emberben ez a gyógyítási elv működik, a harmonizálás elve, az életszellem dolgozik. Az elszámolás ilyen módon lezárul. Ennek a munkának, annak, hogy az ember dolgozott, hogy erőlködni kellett, stb., az lett az eredménye, hogy az öntudata ezáltal emelkedik, erősödik. Az öntudat erősödését is nevezhetjük e munka termékének – mintegy a tőkéje növekedésének. Ezzel lezárul a kötelezettsége. A számláján mínusz helyett legalább nulla lesz ismét.

SZABAD TŐKE

Most egy másik kérdés: milyen módon fektetem be azt, ami adott? Jól investálom, vagy rosszul? Szerintem ezt a példát már felhoztam egy kontextusban. Van egy ember, akinek van

valamiféle feladata, pl. valamilyen adósságai vannak, melyeket vissza kell fizetnie. És kapja ezt a hitelt, amit erre a befektetésre kell használnia. De a hitelt különféle módon tudja használni. Ilyen befektetést lehet egyszerűen úgy tenni, hogy – ahogy már mondtuk – betegségen keresztül tesztek valamit. Ebben az esetben, ha a betegségen keresztül egyszerűen *kényszerűségből* zárom le a számlát, akkor valójában szabad tőkéim nem jelenik meg. Ha a betegség egyszerűen mint elszámolás érkezik, – és pont addig vagyok beteg, amíg lezárul ez a betegség, akkor alapján mondhatjuk, hogy ebből *szabad* tőke nem keletkezik. Miért nem? Mivel ez a betegség – egy *kikényszerített* dolog. Az ember, amikor beteg, nem önállóan választja magának ezt a helyzetet. Hiányzik a szabadság eleme. És mivel a szabadság eleme hiányzik, ennek az egész tevékenységnek eredményeképpen *szabad tőke* nem marad.

Képzeljünk el egy másik változatot: az ember például nem beteg lesz, hanem még ezt megelőzően aktív önnevelést folytat, vagyis olyan munkát végez, mellyel kapcsolatban még nem nyílt meg felé elszámolás. Ő magától dolgozik, külső körülmény még nem készítette ennek a munkának a végzésére. Ebben az esetben valami hozzáadódik, olyan, ami betegség esetén nincsen, ha betegséggel zárjuk le a számlát, ez pedig a szabadság eleme. Az ember szabad döntésének eleme – ez az, ami szabad tőkét eredményez, ha valamit végrehajt. Ha dolgozik, és közben ezt a tettét szabadságból hajtja végre, akkor tőkésedés történik, akkor ennek eredményeként szabad tőkéje keletkezik, mivel akkor a *szabadság szubsztanciája* kapcsolódik be, ami másként nem lett volna. És ez az elem, az ilyen jellegű tevékenység, ezért a legpozitívabb. Ekkor lehet egy olyan elszámolást felállítani, amelyik pozitív, és nem egyszerűen a nulláig jut. A betegség olyan elszámolást hoz létre, aminek az egyenlege nulla.

– Lehet még olyan eset is, amikor az ember megbetegedett, de ... semlegesíti, és ennek eredményeképpen tudja, hogy ha ismét ennek a betegségnek a forrásához jut, akkor már ezt tudja... vagyis ez mégis egy valamiféle tőke?

Armen: Ez azt jelenti, hogy neki olyan viszonya volt a betegséghez, amiben még a szabadság eleme is megvolt.

– Nos, valóban, ha ő szabad. De ő nem teljesen szabad, mivel ő a betegségben nem szabad, valamilyen kötelezettségei voltak, és akkor jött a betegség. De a betegség alatt nem ijed meg, hanem próbálja megérteni az okát. És ha megértette, akkor következő alkalommal ennek a betegségnek a forrása nem fogja előidézni nála ezt a betegséget.

Armen: Igen, ilyen esetben ez azt jelenti, hogy a betegségen kívül, azon kívül, hogy egyszerűen beteg volt, még egy kiegészítő munkát hajtott végre, amelyik szabad tőkét hozott létre. Ez azt jelenti, hogy mégiscsak végzett valamilyen kiegészítő munkát, valamit megértett, megváltoztatta a hozzáállását, például ezután valamilyen szabad tevékenységet kezdett végezni, hogy ne betegedjen meg ismét. Akkor ő ezt a kapitalizációt hajtja végre. Ezen keresztül szabad tőkéje keletkezik a számláján. Ez azt jelenti, hogy az Énje mintegy növekszik – jobban, mint amennyire kényszerűségből kellett volna. Nullára mindenkinek ki kell jönnie, mondjuk így. Bármely embernek a legvégén azt, ami kibillentette őt az egyensúlyából, mindezt a kötelezettséget nullázni kell – nem fontos, hogy akarja-e ezt, vagy sem. A kérdés ez: azután, hogy ő ezt megtette, lesz-e még neki ezután tőkéje? Helyes befektetés volt-e, vagy csak ezeket a kötelezettségeket zárta le, és kész? Hogyan forgatta ezt a pénzt, ezt a tőkét, ezt a hitelt, amit kapott? De először ő hitelt vett fel.

Mit jelent, hogy a tőkét helyes módon forgattam? Ha az ember *szabadságból* hajt végre valamilyen munkát, akkor valamit azon felül hoz létre, mint ami pusztán a betegség eredményeképp lenne. Például dolgozik, és olyan a foglalkozása, amihez kénytelen megfeszülni. Elvégzi a munkát. Ez az erőfeszítés, amit meg kell tennie, hasonlít ahhoz, amit a betegségen keresztül akkor hajtana végre, ha egyszerűen csak beteg lenne. De ennek során ő még a

külvilágban is változtat valamit, mivel a munkát kívül végzi, a foglalkozásán keresztül. Az erőfeszítés szinte ugyanaz, de változások kívül is vannak, nemcsak öbenne magában. Vagyis ez a változtatás belőle indul, de a külvilágba is eljut. Ilyen esetben a külvilágban természetesen többet változtat, mint ha csak egyszerűen beteg lett volna, az ágyban feküdt volna, és gyötrődött, szenvedett volna, amíg el nem múlik a betegség. Ekkor egy szabad maradvány azon keresztül jön létre, hogy a külvilágban ezzel a munkával valamit megváltoztatott. Ezért mondhatjuk, hogy az ilyen fajta befektetés jobb, mint várni, hogy a számla bírósági végrehajtó formájában, betegség képében megérkezzen, amikor már nincs kibújás alóla. Ebben az esetben kiegészítő maradék természetesen nem marad: nincs idő, hogy úgy mondjam, felgyorsítani az operációt, hogy ettől még hasznunk legyen.

Nos, erre a számlára van egy példabeszéd az Evangéliumban. Egy olyan példa, amikor a gazda elutazott, és – mondhatjuk így – hitelt adott a három szolgájának: az egyiknek 5 talentumot, a másiknak – kettőt, a harmadiknak pedig egyet, és azt mondta: tessék, ezt a tőkét mindenki a legjobb módon használja. Elutazott, és amikor visszatért, hívta ezt a három szolgát, és megkérdezte, mi a helyzet. Az első azt mondta: kereskedett ezzel az öt talentummal, és így még ötöt keresett – így tízet ad vissza. A gazda azt mondja: ügyes vagy, jól dolgoztál. Legyen az én örömöm a tiéd is. A második hozta ezt a két talentumot, és azt mondta: megforgattam ezeket, így itt van még kettő. A gazda megint elégedett volt. A harmadik is előállt, és azt mondta: tudom, hogy te kegyetlen vagy, ezért féltem elveszteni ezt a pénzt, így elástam. Tessék, így vissza tudom adni. A gazda azt mondta: ha te tudtad, hogy én kegyetlen vagyok, akkor miért ilyen gondatlanul bántál a pénzzel – egyszerűen elástad, és nem fektetted be ezt a pénzt. Ezért vegyétek el tőle, amije van, és adjátok annak, aki a legtöbbet kereste.

Ez az, amit példabeszéd formájában le akartam festeni. Az ember hitelt kap. Kérdés: milyen módon bánik vele? Egyszerűen, hogy úgy mondjam, elássa, és akkor ő az Éntudatában ugyanazon a szinten marad, nem keletkezik kiegészítő tőkéje. És az ilyen ember végül az elszámoláskor nem rendelkezik azzal sem, amije volt, mivel a hitelt mégiscsak felhasználta, és semmi többlete nincsen. Ugyanolyan nem szabad marad, mint amilyen volt. A hitelt elveszik tőle. Vagy pedig teremt magának egy szellemi tőkét, ezt a szabad maradékot, azáltal, amit tőkeként, ajándékba kapott. Ilyen esetben, ő maga nagyobbá válik, mint korábban volt, és ezt már nem veszik el tőle, nála marad.

–...bekapcsolódik az életszellem elve a számla vagy a tőke lezárásával kapcsolatban?

Armen: Az életszellem elve kiegyenlítő módon hat. Az életszellem elve olyan módon hat, hogy ahhoz, ami pluszban van, mínuszt teremt, ahhoz, ami negatív – pozitívat, hogy a rendszer ismét egyensúlyba kerüljön. *Valós termék az, amire a világnak szüksége van,* csak az, ami az olyan munka eredménye, ami a mínuszt egészíti ki. Ha most valami negatívát hozok létre, akkor ez nem minősül munkának ahhoz, ami van. Az életszellem elvének értelmében ez *antimunka*. Mivel akkor a rendszert még jobban kiviszem az egyensúlyból. *Munkának* csak azt lehet nevezni, az egyensúly elvének megfelelően, csak az olyan tevékenységet, ami a rendszert nagyobb egyensúlyba vezeti. Ezért ha ismét megkérdezzük, mi ennek a munkának az eredménye – ez az áru. A negatív képhez képest ez az a kiegészítő kép, amelyik karmikusan semlegesít valamilyen karmikus kötelezettséget.

Ez a semlegesítés szellemi szinten történik, ahogy lefestettem, az életszellem elvén keresztül, de más szinteken is zajlik: az életerők szintjén is – ez energetikai szint, és természetesen fizikai szinten is. Itt a rendszer sokkal bonyolultabbá válik, mintha ilyen egyszerű változatot vizsgálnánk – csak az ember Énjét és a lelkiségét. Ezen a szinten a rendszer nagyon egyszerű. De valójában ha ezeket a fogalmakat ilyen módon megkülönböztetjük, akkor érthető, hogy mi történik még a többi szinten is. És persze a rendszer még bonyolultabbá válik.

KARMIKUS KÖTELEZETTSÉGEK, SZELLEMI TŐKE ÉS PÉNZVISZONYOK

Ha van egy emberünk meg még egy, vegyünk két embert, és mindkettőnek van tőkéje, és valamiféle tartozásai, és mindez nagyon bonyolultan még egymással is kapcsolatos. Akkor egy komplikált rendszert kapunk. Akkor jutunk a pénzviszonyokhoz. Ekkor kapcsolódik be a pénz fogalma, az árak, pontosan a tőke mennyiségének és a kötelezettségek mennyiségének az összehasonlítása érdekében. Pénz akkor keletkezik, ha az egyik és a másik embernek úgymond karmikus tartozása és karmikus követelése van, mintegy elismervény a kötelezettségről. Amikor az egyiknek követelése van a másik felé, azt nevezzük pénznek.

– Armen, ez az a kiegészítés elve, amiről ön beszél, tehát az ember a világban valamiféle feszültséget teremt, a világ azért térít neki vissza valamit, hogy helyreállítsa... vagy fordítva – a világ hat az emberre, az embernek pedig betegséggel vagy munkával kell ezt helyreállítania, igen? Van fordított elv is: az ember hat a világra, a világ pedig helyreállítja az egyensúlyt, igaz? Helyesen értettem-e az ideát? Most pedig általánosan, amikor munkáról beszélünk, amelyet végrehajtanak, az ember, ahogy mondjuk, szellemi tőkét halmoz fel, ezzel ő a szellemi világban lesz több, igaz?

– és ez a világ nagyon meg akarja őt állítani, hogy ne hogy erősen kilógjon ☺...

Armen: Kérdezhetjük, mi ennek az egésznek az értelme? Mi annak az értelme, hogy itt egy ember, ez itt az emberi Én, amelyik a legmagasabb szintre, az asztrálisra lépett, és elkezdte őt kivinni őt az egyensúlyából. Mi ennek az egésznek az értelme? Az, hogy ezen keresztül az emberben felébred az öntudat, esélye van arra, hogy fogja a hitelét és kezdjen cselekedni – először hitelt kapott, és hogy megforgatva ezt a hitelt, a végén több legyen neki, hogy ne pont ugyanazon a szinten álljon. Ez az értelme.

– De van-e értelme az ember számára a munkájában, ha az a kérdés keletkezik, hogyan értse meg pontosan az ember abban a bonyolult rendszerben, amiben van, hogy valóban végre lett-e hajtva a munka? Akkor helyesen értem-e én, hogy két alap kritérium mentén helyezkedhetünk el, hogy igen, a munkát szabadságban hajtotta végre, vagyis a szabadsága részt vett ebben a folyamatban, ez az első, hogy az egyensúlyból kibillent rendszer így egyensúlyba került, vagyis az első kritérium – ez a rendszer egyensúlya, és valószínűleg az is, hogy ő belülről érzékeli ezt az egyensúlyt, amikor a rendszer egyensúlyban van; a második pedig az erőfeszítés kritériuma, hogy a rendszer az ő személyes erőfeszítésének eredményeképpen került egyensúlyba. Ez a két kritérium működik – helyes így?

Armen: Nos, ha a hétköznapi tudat szintjéről beszélünk, akkor természetesen mérlegelhetünk így. De az életszellem szintjéig két lépcsőfokot kell emelkednünk. Ha tisztán azon a szinten nézzük, akkor ez a következőt jelentené. Képzeljük el: jön valamilyen igény a külvilág részéről, és az ember ezt mint karmikus kötelezettséget éli meg. Akkor ő látja, hogy pl. az, ami vele történt, az valamelyik saját tettének a következménye, amikor valami olyat tett, ami a világot kibillentette az egyensúlyából. Így az, ami kívülről visszatér, az egyszerűen a kiállított számla. De mit jelent ez a számla? Akkor látja: valamikor pl. hazudtam. Amikor az ember hazudott, kibillentette a világot az egyensúlyból. Hazudott, és ... Mindemellett, megint csak, a rendszer bonyolultabbá válik. Csak egy darabkát veszek ebből a rendszerből.

A hazugsággal ártott magának. Ártott a külvilágnak is, de magának is ártott. Megsértette az egyik burkát: a hazugság valamit a konstitúciójában megsértett. Valóban, ennek az a következménye, hogy először neki ezt a konstitúciót kell helyreállítani. Hitelt vett fel – ez az ő konstitúciója, ezt a hitelt mintegy helytelenül használta, kevesebb lett, és most legalább egy keveset hozzá kell tennie, hogy kiegészítse ugyanarra a szintre. Most ő munkát végez. Vagyis vagy megbetegszik,

vagy a külvilág részéről valamiféle kellemetlenségek jelentkeznek, és így kiegészítő tevékenységet végez.

És ha a *tudati szintje magas*, akkor valójában tudja, hogy ahhoz a cselekedethez a külvilágból konkrétan ezek és ezek a lépések a kiegészítő cselekedetek. Nevezhetjük *kiegészítő képnek* ahhoz, ami az én karmikus képem – ez a karmikus kiegészítő kép. Hogy ezek a tevékenységek, a másakra, az előzőre helyezkedve, lezárják, semlegesítik azt. Most az egyik ember nem tudja mindezt, egyszerűen csak *kénytelen* valamit tenni. Jót tesz vagy rosszat – egyszerűen csak kényszerűségből teszi. A másik ember tegyük fel, már annyira megemelte a tudatát, hogy képes meglátni a kötelességét, és maga hozza létre a kiegészítő variánst. És közben azt is látja, hogy ilyen kiegészítő kép több is létezik. Akkor az ő saját tőkéjét is még be tudja oda fektetni; és vehet a hitelből is, ami van neki, és befektetheti.

Vegyünk egy ilyen elemi példát. Van valakinek egy karmikus kötelezettsége: valakit megölt. Ez egy valós kötelezettség. A karma törvénye azt mondja: mindennek egyensúlyba kell jönnie. Most az egyik verzió: szemet szemért. Valakit megölt, újból találkoznak, az előzőhöz egy kiegészítő kép jön létre: a másik megöli őt. Létrejön az egyensúly, mondjuk így. De ez az egyensúly semmit sem tesz hozzá a világhoz, mivel az egyiket megölték, most még a másikat is. Semmi többlet ebből nem maradt, nullán maradt a helyzet.

Képzeljünk el egy másik verziót. Egy ember megölt egy másikat. Ezután nem azt tette, hogy egyszerűen élt, és nem gondolkozott erről, hanem elkezdett magán dolgozni, ezután büntudatot érzett, szellemi munkát hajtott végre, gyakorolt. Ekkor szellemi tőkéje keletkezett, ami az első verzióban nem volt neki, ahol semmi sem volt. De a másik embert még nem támasztotta fel. Ez azt jelenti, hogy maradt kötelezettsége, de tőkéje van a szellemi munka által, azáltal, hogy a tudatával dolgozott. Most ismét a földre érkezik. Van szellemi tőkéje, és van egy ember, aki felé tartozása van. Mi történhet most? A következő. Annak köszönhetően, hogy ennek az embernek van szellemi tőkéje, nem válik rablóvá, akit aztán felakasztanak, hanem orvos lesz belőle, aki gyógyítani tud. És a szellemi tőkének köszönhetően olyanná válik, aki az embereknek azon felül is tud valamit adni, mint ahogy általában szokott történni. Akkor ő orvosként gyógyítani tudja a másik embert, meg tudja menteni az életét. Megölte a másikat, amikor az 30 éves volt, most ő lesz 30 éves, és meg kell halnia, de a másik nekiadja a maradék életét annak köszönhetően, hogy a szellemi tőkéje gyógyító erőként átmegy a másik emberbe. Befektette az egyik a másikba. Egyenlegként többlet kapunk. A másik nem vált egyszerűen gyilkossá, vagy hóherrá, ez pedig plusz életet kapott, hogy tovább élhessen. De minek köszönhetően? Annak, hogy ebben az egész folyamatban ennek az embernek az Én-tudata részt vett.

Van egy harmadik változat is. Ez az ember ártott a másiknak, de a másik megbocsátott neki, a megbocsátás aktusát hajtotta végre. Ismét találkoznak. Ekkor ennek az embernek nincsen kötelezettsége a másik irányában. Ekkor számla nem áll elő. Vagyis, nem kell őt megölni, és ha lett volna szellemi tőkéje, minden jó lett volna, jött volna a számla, ez a másikat orvosként meggyógyította volna. De ha nem volt szellemi tőkéje, és a másik mégis megbocsátott neki, akkor van esélye tovább élni. Nincsen feléje számla. És még fejlődhet is – vagyis megnyílik ez a lehetőség is.

Vagyis a rendszer bonyolult, attól függően, hogy a résztvevők közül melyik és milyen módon dolgozott. Ha valaki megbocsátott, akkor ezzel tőkét hozott létre, mondjuk így, amit a másiknak adott.

– Vagyis a megbocsátás – ez tőke?

Armen: Ez azt jelenti, hogy befektettem a másik emberbe. Én zártam le az adósságait.

– Tehát bármely orvos, aki embereket ment meg, az ő szellemi tőkéjét fekteti be? Akkor azok az orvosok, akik sokat dolgoznak, akik hatalmas szellemi tőkével érkeznek, akkor az életük végére az összeset elköltik?

Armen: Nem, a tőke nem fogy el, a tudatban, a tudat szintjén ezáltal éppen ellenkezőleg, gyűlik. Az a lehetőség fogy el, hogy ezen a szellemi tőkén keresztül változtassunk a világon. Mondjuk így: az életszellem feletti terület a karma törvényein kívül esik, ott, ahol a *törvényeket változtatni* lehet, ahol különböző lehetőségeket lehet választani. Mondjuk a befektetésnek pozitívabb változatát lehet választani, vagy a hitel befektetésének negatívabb változatát. Hiszen aztán az egész dolgot *megfordítom*, amikor orvosként dolgozom. Azután, hogy a fordulat végre van hajtva, a szellemi tőkém megtérül, többé válik. Az öt talentumból tíz lesz. Ez nem a szokásos felélés.

– Megölték, és ő megbocsátott. É éppen akkor, amikor megbocsát, akkor jelenik meg nála ez a tőke, igaz? De amelyik megölte őt, annak nincsen ez a tőkéje. Az, aki megbocsátott, annak plusz tőkéje lesz?

Armen: Igen, valóban, lehet így mondani. Van egy történet, egy indiai legenda: Jön egy bandita, ráveti magát egy remetére, a pénzét akarja elrabolni. De annak természetesen semmije sincsen. Nos, röviden, a bandita megöli őt. Halála előtt a remete azt mondja neki: mostantól adósságod van felém – a következő életben a tanítványommá fogsz válni. Ez a remete egy magas individualitás, és tudja: mivel az megöli, adóssága lesz őfelé. Ekkor különféle lehetőségek lesznek az adósság lezárására. Ha a remete egyszerű ember lett volna, akkor lehet, hogy hóhérévá vált volna, és lezárta volna az adósságot. De ő egy magas individualitás, így megbocsát. A másíknak adóssága marad. A karmája emehhez vezeti őt. A következő életben a tanítványává lesz. Most ez az ember még investálhat a másik emberbe valamit. Emberré teheti őt, mondjuk így, ezt a banditát, annak köszönhetően, hogy ennek az eseménynek köszönhetően kapcsolatba kerültek. Ő tovább investál ebbe az emberbe. Természetesen, mivel a szabadságában teszi ezt, a tőkéje tovább nő. A tanítványt nevelve, mint mester, a mesterségében szintén nőni fog. Eközben ő nem veszít semmit sem, a hagyományos értelemben.

– És az, akinek megbocsátottak?

Armen: Annak ezután esélye lesz emberré válnia. Mivel a sors ismét a ehhez vezeti. Tegyük fel, hogy a következő életében ennek a remetének a tanítványává válik, és mivel ő *függ* ettől a remetétől, ezért elfogadja a tekintélyét – a függőség miatt – és számára ez a tekintély triviális. És a másik ezt mondja neki: csináld ezt, csináld azt... és az gyakorol. Eleinte meglehet, hogy kényszerűségből gyakorol, de ezek a gyakorlatok, ha helyes módon épülnek fel, akkor végül szabadsághoz vezetik őt, és akkor már ő maga képez magának szellemi tőkét, és végül felszabadul.

– És igaz-e a fordítottja: mindenki, aki valakinek a tanítványa lesz, adósa egy előző inkarnációból?

Armen: Nem, fordítva is lehet: az, aki tanár, ő az adós. És azután ez nagyon erősen megnyilatkozik ☺. Erre szintén van példa. Rudolf Steiner Pestalozzi példáját hozza. Ő tanító volt, igaz? De valamikor rabfelügyelő volt. Ráadásul ő csak felügyelő volt, de volt még egy gazda, s ez a gazda kegyetlen volt. A felügyelő nem volt még kegyetlen, de kénytelen volt a gazda utasításait végrehajtani. Ő csak végrehajtotta ezt a munkát. És ha kellett, büntetett is. De alapjában ő nem akart kegyetlen lenni. Most a sors megy tovább. Így szövődik tovább: vannak a rabok, a felügyelő, aki normális, tisztességes ember akart lenni, de kénytelen volt a kegyetlen gazdának engedelmeskedni, akinek szintén nem túl nagy a szabadsága, még egy kegyetlen gazda.

Aztán az egész rendszer megváltozik. Most ezt a gazdát egy faluban találjuk, pap lesz belőle, és van egy felesége. Ez a feleség – egy jó ember. (A feleség az előző élet felügyelője; ld. GA236 A fordító megj.) A falusiak utálják ezt a papot, és mindig gúnyolják. A pap és a felesége is, nos, nem túl jó a családi életük, nagyon sok a sűrlődés közöttük. A pap nem könnyű eset. De nagyon szenved, hogy ott kell lennie a faluban. Ő a közösség fekete báránya Mindenki csúfolja, az egész gyülekezete. Ezután vége, minden befejeződik a pap és a falu lakói között. Minden lezárul: ez megkapta a magáét, amazok pedig átadták a magukét.

Most mégis, a felesége és öközötté van valami, valamiféle lehetőség, és tessék, ennek a papnak a felesége tanítónak válik, és ismét összegyűjti a falut iskola formájában: ott vannak a gyerekek, és ő tanítja őket. Annyira zseniális tanítónak válik, aki most a gyerekeket tanítja, és valami olyat nyújt nekik, amivel azok korábban nem rendelkeztek. Pestalozzi egy svájci pedagógus.

Van egy ilyen bonyolult rendszerünk. Megint minden attól függ, hogy a felügyelő milyen volt a lelkében, mennyi szellemi tőkével rendelkezett, mennyi volt ebből a másoknak, mennyi volt ebből a raboknak, és ehhez még hozzáadódtak olyan külső feltételek, melyek rákényszerítették, hogy valami olyat tegyen, amit egyébként nem tett volna. Nagyon bonyolult rendszer, ha tovább leásunk, igaz?

Ezért kezdtem egy teljesen egyszerűvel – ez egy önellátó gazdaság: én és az asztráltestem, és ahogy én úgymond lezárom azt, ami ott elromlott. Ez egy tipikus önellátó gazdaság. Ahogy két egyén lép be, belép a pénz is. Valójában megkapjuk: mennyi tartozásunk van? Milyen hitellel rendelkezünk? Milyen itt a tőke? Akkor ez lesz az orvos és a páciens? Ez lesz a hóhér és az elítélt? Mi történik itt? Mindez egy ilyen bonyolult rendszertől függ.

– De hogyan viszonyulunk mindehhez? Hiszen a témánk nem a tőke, hanem a pénzviszonyok?

Armen: Akkor most megvizsgáljuk, hogy mit jelentenek a pénzviszonyok ebből a nézőpontból.

KARMIKUS KÖTELEZETTSÉGEK ÉS VÁLTÓPÉNZEK

Képzeljük el, hogy egy ember munkát végzett, és valamihez, ami kibillent a világban az egyensúlyból, létrehozta a kiegészítő képet. De ezt a kiegészítő képet nem magának, hanem másnak hozta létre. A másik embernél valami kibillent az egyensúlyból, de nem a másik hozta létre a kiegészítő képet, hanem ez. Vagyis bizonyos értelemben ez zárt le a másik számláját.

Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy a másinak az ehhez az emberhez való viszonyában van egy meghatározott tartozása, ha ez rendezett le annál valamit. Nem magánál rendezte le, nem önellátó gazdálkodást vezetett, hanem a másiknál. Tegyük fel, hogy csizmát készített a másinak. A másinak volt úgymond egy kötelezettsége, nem volt csizmája, de most szüksége van rá, hogy ne tegye tönkre a lábát. Az ilyen adósság kiegészítő képe – létrehozni egy valódi fizikai csizmát. De ő a másinak készítette, saját magának nem volt szüksége csizmára. De öneki is van kötelezettsége: az ő karmikus kötelezettsége az, hogy mondjuk nincsen kenyerere. A másik pedig tud neki kenyeret készíteni. Ez egy kiegészítő kép ahhoz, hogy ennek nincs kenyerere, az éhség egy nyomás, vagyis a karma olyan, hogy éhséget érzek, a másik pedig rendelkezik azzal a képességgel, hogy egy meghatározott munkát végbevigyen, létrehozza a kiegészítő képet – a kenyeret, az igazi fizikai kenyeret. Ezt a kenyeret odaadja a másinak. Mindketten kiegészítő képet hoztak létre, de egyikük sem saját maga számára, hanem az egyik a másinak, amaz pedig ennek. Ily módon megjelent az árucserre. Egyik is árut hozott létre, a másik is. Mindkét áru valós kiegészítő képe valamilyen karmikus kötelezettségnek, de nem a sajátjuknak, hanem egy másik emberének. Így az egyik ember a másinak, amaz pedig ennek dolgozik.

Most pedig képzeljünk el egy ilyen szituációt. Az egyik megcsinálta ezt a munkát, a másik pedig még nem. A másíknak adóssága van. Most ezt az adósságot rögzítik. Írnak egy feljegyzést, amiben ez áll: afelé az ember felé, aki a sorsomat egy kiegészítő módon lerendezte, van egy kötelezettségem, aminek ez a neve: „egy pár csizma”. És az kerül a papírra, hogy „egy pár csizmával tartozok neki”. De nem tudom elkészíteni a csizmát. Elmegyek ahhoz, aki csizmát tud készíteni, s ő azt mondja: nekem kenyér kell. Jól van, akkor azt írom, hogy az én adósságom öfelé: kenyér. Azt írom a papírra: a tartozásom öfelé – egy kilogramm kenyér. De én magam nem tudom a kenyeret elkészíteni, és egy harmadik emberhez megyek, A harmadíknak van valami adóssága – neki ruhára van szüksége. Én tudok ruhát varrni. Kenyeret nem tudok készíteni, csizmát sem. De varrok neki ruhát, lezárom a karmáját, ily módon építem fel az ő kiegészítő karmikus képét. Ruhát kap, így valami semlegesítődik. De most öneki kell valamit adnia. És akkor ezt mondom neki: tessék a papír. A papírra az van írva: kenyér. És akkor a kenyér megy a másik emberhez. Ekkor pénzzel van dolgunk. Ilyen módon megint egyensúlyra jutunk, a rendszer megint kiegyenlítődik. Mivel a karmikus kötelezettség papírra van írva, pénz-szimbólummal van dolgunk, amikor újból valós áruvá alakul, akkor a pénz-szimbólum erejét veszti.

Ez a váltópénzek példája. Egyszerűen egy megegyezést jelent. Ez nem pusztán megegyezés, hogy valamilyen kötelezettséget veszek magamra, hanem bizonyos értelemben egy karmikus kötelezettség rögzítése. Azt mondjuk: valamilyen karmikus kötelezettségem van felé. Ezt kenyér formájában, vagy valami absztraktabb számok formájában felírom. Meg kell mérnem. Akkor egy még érdekesebb folyamat kezdődik: a papírra nem csupán a „kenyér” szót kell felírni, hanem egy pénzbeli összeget.

A kérdés most az: hogyan számoljuk ki ezt az összeget? És mit jelent ez? És ekkor a tömeg kérdéséhez jutunk. Mennyit nyom az arany? Mennyit a karma? Valóban, ha megmérjük a kötelezettségeket, akkor azoknak mindig van súlya. Mindig van egy súly-érzet. Ha megmérjük nemcsak az emócióinkat, hanem a valós karmikus kötelezettségeinket, akkor súlyt tapasztalunk, és ha ennek a súlynak mértékegységet választunk, akkor pénzegységhez jutunk. És akkor megkapjuk a pénzegységet, ami ennek a súlynak a mércéje, a súlynak az egysége. És ezekben az egységekben mérjük, hogy mennyi karmikus kötelezettsége van ennek vagy annak az embernek, s aztán ezt írjuk rá a papírra.

Aztán ezek a papírok elkezdenek cirkulálni, és akkor az emberek között, mondhatni, valamilyen szerződés kötöttek. De ez a szerződés a valóságnak csak a *tükröződése*. A szerződés pedig ez: az egyik ember tud ilyen kiegészítő képeket létrehozni, de másímleneneket nem, és neki másímlenenekre van szüksége. Azokat nem tudja létrehozni, de ezeket igen. A másik éppen fordítva: képes pl. csizmákat készíteni, de ruhát varrni nem. Így az egyik a másik tartozását tudja lezárni, a másik pedig ezét. Ezért a pénz bizonyos értelemben annak a rögzítése, hogy az egyik adott a másíknak, a másik – a harmadíknak, a harmadik – a negyedíknak, és hogy ki mennyit adott ebből a *valós* folyamatból, amit korábban a kiegészítő kép létrehozásának neveztem. És ez az, ami később pénzviszonyokként rögzül.

– A modern világban, a tömeggyártás világában, amikor ilyen szinten nehéz valamit felismerni, és amikor a pénz szinte nem is forog, minden bankon keresztül történik, kártyákon keresztül, és lehetetlen ezt így felismerni – mi történik az emberiséggel?

Armen: Most egy meglehetősen konkrét területre lépünk át. Először is, mondhatjuk másképpen. Igazából *valós* munka az, ami kiegészítő kép ahhoz, ami semlegesíti a sorsot. Ugyanakkor még arra is van lehetőség, hogy valamit ezen felül létrehozzunk. Van egy olyan változat is, hogy negatív képeket hozunk létre és azokat erősítjük, és ilyen módon is ki lehet billenteni a karmát az egyensúlyból, sőt, ezt munkának nevezni. Ez szintén megtehető. Speciális módon létre lehet

hozni az emberekben olyan igényt, ami nincsen bennük, aztán ezt kielégíteni, és mindegyik szintén a pénzviszonyokat kivétíteni. Ez az ellenkeje lesz annak, ahogy a karma hat – úgymond negatív karmát hozunk létre magunknak. Az, ami a világban jelenleg folyik, az erősödés, és nem semlegesítés. Vagyis antimunka történik, és nem munka – az életszellem értelmében ez antimunka – és plusz ehhez az antimunkához antipénzek tartoznak. Pontosan ellenkező előjelűvé fordultak a dolgok.

Most sok minden a feje tetején áll. Először is, a munka fogalma a feje tetején áll. Ha a munka fogalmát úgy határozzuk meg, mint a sors, a karma semlegesítésének fogalmát, az ilyen kiegészítő képek létrehozása által, akkor ebben az esetben az ilyen munka természetesen egy helyes dolog. De létezik az antimunka fogalma is, ami valami negatívát ad hozzá. Hiszen lehet pl. a bérgyilkosnak fizetni, aki embereket öl, de ennek során a karma nem lezárul, hanem felerősödik, és lehet ezt is munkának nevezni. Tessék, itt egy gyilkos, egyszerűen ez az ő munkája, embereket lő le, és ezért pénzt kap. Nos, ő nem munkáért kap pénzt, hanem antimunkáért.

– De lehet, hogy azokat öli meg, akiket meg kell ölni? ☺ ☺ ☺ Ő az eltakarítónő ☺.

Armen: A mostani időkben az embernek szabadságában áll, hogy antimunkával antipénzt hozzon létre, negatív karmát erősítsen.

– És a reklámmal mi a helyzet? Az, amit beszéltünk a pszudoszükségletekről, ilyen értelemben szintén tekinthetjük antimunkának?

Armen: Ilyen értelemben igen.

– És általában bármely reklám? Vagy a magam reklámozása, a saját dolgom reklámozása – ez munka?

Armen: ez attól függ, hogy mi a reklám értelme. Mit jelent a reklám?

Tessék, van egy ember, aki valamilyen nyomást érez a lelkében – ezt nevezzük szükségletnek – üres helyeket, melyeket kiegészítő képekkel akar megtölteni. Valójában karmikusan, a lelkében több ilyen nyomás-hely is van, és ő arra törekszik, hogy feltöltse ezeket, ezen a törekvésen keresztül munkát végez, és lezárul, semlegesítődik a karma.

Képzeljük el, hogy valaki ennek az embernek a lelkében még egy lyukat létrehoz, amelyik valójában a sorsa szerint ennek az embernek a lelkében nem létezett. Ez azt jelenti, hogy egy kiegészítő szükségletet hozott létre, melynek nem kellene léteznie. De valaki létrehozta benne ezt a lyukat. És az ember dolgozni kezd, hogy betömje. ☺ Az eredmény az, hogy a végén megvesz valamit, hogy betöltse ezt a lyukat. ... ez egy bonyolult folyamat, egy másik helyen valamit dolgozik, pénzt keres, s végül megkapja ezt a kiegészítő képet, amelyik betömi ezt a lyukat.

Azt kapjuk, hogy egy másik ember árulja az áruját, és megkapja ezt a fizikai tőkét, gazdagabbá válik. De milyen áron válik gazdagabbá? Annak árán, hogy mesterségesen létre lett hozva egy szükség (egy lyuk), az ember ezt nem felismerve robotolt érte, betömte ezt a lyukat, amelyik általában nem az ő sajátja volt, általában nincsen hozzá köze, hanem egy másik ember vált ettől gazdaggá. Az ember egy olyan karmikus folyamatot hajtott végre, amit valójában nem kellett volna végrehajtania, de egy negatív képet hoztak neki létre, s ezután ő ezt kiegyenlítette. De valójában, a sorsa szerint, erre nem volt szükség. De úgy alakult, hogy ő ezt megtegye. És ennek a következménye az lett, hogy valaki gazdagabb lett, antipénzt kapva.

– Vagyis azt kapjuk, hogy valójában a folyamatoknak mind az elmúlt életből kell származniuk? Vagyis bármely lyuk, ami ebben az életben jön létre, az nem karmikus, hanem mesterségesen megalkotott. Vagyis az egyetlen, amire szükség van, hogy azt oltuk ki, ami korábban volt.

Például, ha valaki repülőt akar venni, akkor világos, hogy ez nem az előző életből jön. ☺. Vagyis arra jutunk, hogy a legelementárisabb szükségletek, amik pl. az élelemmel kapcsolatosak, az előző életből jönnek, és itt oltódnak ki. Minden, ami ebben az életben születik, az nem karmikus, és nem szabad összekapcsolni a karmikus pénzviszonyokkal...

A PÉNZ HÁROM FAJTÁJA: FORGÓ-, HITEL- ÉS AJÁNDÉK-PÉNZ

Armen: Akkor most a pénznek egy másik fajtájához érkezünk. Mint ismeretes, három fajta létezik. Az első – mi főleg ezekről beszéltünk – ez a forgópénz: *áru – pénz – áru*. Ez a legegyszerűbb. És mondhatjuk, hogy az ilyen viszonyok így néznek ki: van egy negatív kép (ez a szükséglet), van egy pozitív (ez az áru), és közéjük pénzkapcsolatot tudunk bekapcsolni, ha ez cirkulál az emberek között.

De van a pénznek egy másik fajtája. Tegyük fel, hogy egy ember szellemi tőkével érkezik ebbe a világba, az egyenlege pozitív. De ez – egy szellemi tőke, amit „a vállalkozó ideájának” nevezhetünk, az összes képességével együtt. Van egy másik ember, aki fizikai *hitellel* rendelkezik. Ő ezt a „fizikai tőkéjének” hívja. Valójában ez egy külső fizikai hitel. De ő ezt „fizikai tőkéjének” hívja. Valójában szellemi nézőpontból tekintve pont fordítva van: a vállalkozónak szellemi tőkéje van, a befektetőnek pedig hitele. De fordítva mondják, mivel a mi időnkben minden a fején áll. Ebben az esetben egy másfajta pénzzel van dolgunk. Ebben az esetben ezt a potenciális szellemi tőkét szintén megmérjük. Ahogy a karmikus kötelezettségeket lehet mérni, ugyanúgy lehet a karmikus pluszt is. S megmérjük, és azt mondjuk: ez az ötlet ennyibe kerül, ennyit lehet ide invesztálni.

De ennek a típusú pénznek egészen más jellege van, mint a forgópénznek. A forgópénzek egyszerűen közvetlenül vesznek részt a kiegészítő kép lezárásában és kész. Ott, ahol már befektetéssel van dolgunk és ideákkal, akkor már szellemi tőkével van dolgunk, ami – önmagában plusz, és fizikai hitellel van dolgunk, amelyik ezt a pluszt a szellemi szintről a fizikaiba tudja lehozni. Ezek egyesülni tudnak, és a világban valami új jön létre, ami addig nem volt, annak köszönhetően, hogy az emberi Én a fejlődésének köszönhetően felemelkedett abba a világba, ahol szellemi tőkéje van, szabad tőkéje. És most ő ezt a szellemi tőkét ebbe a világba engedi le. És akkor a világ változik, gazdagabbá válik, mint volt. Nemcsak a karma zárul le a mínuszon és a pluszon keresztül, hanem valami létrejön – például egy új vállalat, ami korábban nem volt, mivel jött egy vállalkozó, akinek szellemi tőkéje van. És volt még egy hitelező is, aki bizonyos értelemben a szellemi világból hitelt vett fel fizikai, külső formában...

– Pénz formájában?

Armen: Igen, ez lehet pénz, ez lehet gyár és így tovább – általában egy anyagi tervvel kapcsolatos, ezt nem szabad az ő saját tőkéjének nevezni. Ez akkor lenne a sajátja, ha képes lenne materializálni... Szó szerint, leülni, szemet becsukni, és egy asztalt materializálni. Akkor lehetne azt mondani, hogy fizikai szinten saját tőkéje lenne. Mivel ezt az emberek még nem tudják megtenni, ezért ez hitel...

– És mindenki azt gondolja, hogy ... ☺ ☹ ☺

Hiszen mondom, hogy minden a feje tetején áll. Valójában a vállalkozó a tőkés, és a befektető veszi fel a hitelt, de az emberek jelenleg fordítva gondolják. Szellemi értelemben leggyakrabban fordítva szokott lenni.

– De honnan jelenik meg a szükséglet, hiszen korábban nem volt? Ez azt jelenti, hogy a szükségletet szintén meg kell teremteni?

Armen: A rendszer természetesen bonyolultabb. Akkor valóban a múlt életbe kell visszamenni. Ha a forgópénzekről beszélünk, akkor ez ebben az életben is lezajlódhat. Ebben az életben is létrehozhatom valaki kötelezettségét és rögtön le is zárhatom. De a befektetések leggyakrabban az elmúlt inkarnációkkal kapcsolatosak. Ott a rendszer jelentősen bonyolultabb. Valamikor az elmúlt életben létre kellett jönnie egy szellemi tőkének, egy új ideának kellett lejönnie. És egy ember, akinek ez az Éntudata magas, fogadja ezt az új ideát, majd törekszik a földre lehozni, mondhatni, hogy neki ez a tőkéje.

– Ez milyen formája a pénznek?

Armen: ez hitelpénz. Vagy még inkább hitelviszonyoknak nevezhetjük. Ezek az elmúlt életekbe vezetnek vissza bennünket, néhány elmúlt életbe. Miért van a befektetőnek mondjuk hitellehetősége? Vagy milyen módon hozott létre az a másik ember magának szellemi tőkét?

Nos, Steinernél ez a példa szerepel – amit az orvossal kapcsolatban említettem, pl.: milyen módon teremtődött meg ez a szellemi tőke, és milyen módon realizálódott, mint pl. képesség az orvosi gyógyításra. Persze lehetséges más variáció is, hogy ilyen viszonyok keletkeznek valamely életben, de abban nem egyenlítődnek ki, hanem a következő életre mennek át, és ott egyenlítődnek ki, nem pusztán áruként, amit ez egyik a másiknak ad, hanem azon keresztül, hogy az egyik és másik kölcsönhatásba lép, mint befektető és vállalkozó.

– Steinernél van még egyharmadik fajta pénz – az ajándék-pénz...

Armen: Igen, a harmadik fajta pénz – ezek természetesen a legbonyolultabb folyamatok, mivel a karmikus viszonyokon kívül állnak. Valójában ott egy olyan cselekedet áll, ami tőkéletesen a karmikus viszonyokon kívül helyezkedik el, amit az ember szabadságból, valódi szabadságból hajt végre, pusztán arra alapozva, amit *morális intuíciónak* nevezünk. Az ilyen cselekedetek egyszerűen megváltoztatják a világot. Nem egyensúlyba hozzák a régi rendszert, hanem teljesen új összetevőt adnak hozzá. A rendszert a régi egyensúlyból egy teljesen új egyensúlyba viszik át. Nos, ez az a helyzet, amikor az ember valójában megváltoztatja a világot, és a szabadság szubsztanciáját adja hozzá.

– De lehet-e arra a következtetésre jutni, hogy ha az ember azokba a szférákba emelkedik, ahol a szabad tőke van, hogy akkor ő ezzel mindig gazdagítja a világot, függetlenül attól, hogy ez valójában is megjelenik vagy sem? Lehet-e ezt mondani?

Armen – Nos, mondhatjuk így. Az a kérdés, vannak-e ott valamiféle karmikus kapcsolatok vagy sem, vagyis mire fordítódik ez a szabad tőke?

– Az a kérdés, hogy csatornájává válik-e annak, hogy ez a tőke a világba érkezzen? Vagyis, az ő fejlődésének a ténye, ha csak önmagát fejleszti, de ilyen szintig, akkor azt kapjuk, hogy ő magából épít csatornát abba a szférába, ahol a tőke van, vagy ez nem történik meg? Ez a kérdés.

Armen: Nos, a kérdés mindenkinek világos-e?

– Ha az ember önfejlesztéssel foglalkozik, és a karmikus szféránál magasabb szintre emelkedik, ahol már úgymond szabad tőke található – akkor az ő fejlődése tényeként csatornát hoz létre ennek a tőkének a lehozatalára? Vagyis van-e értelme a fejlődésnek, anélkül hogy ez hatna kívülre, hiszen ez úgyis a világ hasznára válik ez? Nos, ez a kérdés.

– A kérdés, hogy ki tudja-e oltani a karmikus kötelezettségeit (a saját fejlődésén keresztül) ebben az életben?

Armen: Nos, ebben a kérdésben sok minden van ... A kérdés az, hogy ha mindent kiolt, mennyi marad neki? ☺ Marad-e neki 10 talentuma, ha 10-et visszaadott, vagy nem marad neki semmi. Ha nulla marad, az azt jelenti, hogy az egész fejlődés értelmetlen volt: a végén megmaradt

ugyanolyannak, mint az elején volt – egy teljesen tudat nélküli lény, mondjuk így. Vagy végül belül több lesz neki – nos, ez a szabad tőke.

Akkor a kérdést valószínűleg így tehetjük fel. Azt mondtam, van egy szellemi szabad tőke, amivel az ember ebbe a világba érkezik, és ezt mondhatja: van egy ideám, meg kell valósítani, vannak képességeim és ideáim – nos, ez az úgynevezett szabad tőke. Most képzeljük el, hogy ugyanakkor ez az idea olyan módon valósul meg, hogy hitelre van szüksége. Befektető kell neki, mondjuk így. Szabad szellemi tőke is, és ezzel a rendszerrel is... hiszen a rendszer bonyolultabb.

Most képzeljék el, hogy van néhány alszámlám. Az egyik „plusz” gyűlik. A másikon „mínusz” – kötelezettségek vannak. Ami plusz, azt lehet szellemi tőkének hívni. De a másikon még „mínusz” van. Milyen módon lehet a szellemi tőkét ennek a mínusznak a lezárására metamorfozálni. Milyen módon lehet az egyik alszámláról a másira átvezetni? Nos, ennek a vállalkozásnak éppen ez a kérdése.

A vállalkozó előáll egy ötlettel. Ez az ötlet nem teljesen szabad dolog, mivel kell még egy hitelező, aki vele karmikus kapcsolatban áll; és van még a külvilág. Mondhatjuk, hogy van egy ideája, mellyel a szellemi tőkének köszönhetően arra törekszik, hogy az egyik alszámláról egy másikra vigyen át pénzeket, realizálva ezt az ideát. És ilyen módon ő csak a karmáját semlegesíti, semmit sem tesz karmán kívül.

Ha már minden alszámlája lezárul, akkor már nem vállalkozó.

– Hanem ki?

Armen: Akkor ő egy szabad művész, alkotó ☺. Ha minden alszámlája minden szinten lezár: fizikai szinten, éteri szinten, lelki szinten – ezek különböző alszámlák – és van még szabad tőkéje – na ezután lehet azt mondani, hogy ajándék tőkéim van. Most már minden ajándék, nincs több alszámlám. Nem kell magamat pl. táplálni, vagy még valami mást tenni... Amit tudok, csak úgy adom. Ez már tisztán ajándék. Ez a tiszta ajándék valójában még nem létezik. Ez azt jelentené – az ember karmán kívül él.

– Vagyis minden filantróp-mecénás egyelőre a karmikus kötelezettségét teszi?

Armen: Igen, ők valójában az egyik alszámláról a másira vezetnek át.

ANTIMUNKA ÉS ANTIPÉNZEK

– Mi a helyzet, ha egy ember a lottón pár milliót nyer?

– Ha nem magára költi, hanem elajándékozza...

– És mi a helyzet a „pénzmosással”?

Armen: Nos, tudnunk kell, hogy a helyzet még bonyolultabb: nemcsak emberekkel van dolgunk. Hanem még teljesen más lényekkel is dolgunk van.

És ezt az antimunkát különböző módokon lehet végrehajtani. Lehet azt csinálni, hogy ahelyett, hogy lyukat hozunk benne létre, valamivel túltelítjük. Olyan módon is ki lehet billenteni a rendszert az egyensúlyból, ha túltelítjük valamivel. Ezután egy körfolyamat kezdődik: ajándék vagy fogyasztás, igaz? Akkor megint csak nem semlegesítődés fog történni, ha ilyen túltöltés történik. Adnak neki, bizonyos értelemben, egy fizikai hitelt – ez a lottó. Az a kérdés, mit tesz ő ezzel? Úgy néz-e erre, mint egy hitelre, amit egy szellemi idea megvalósítására kell fordítani? Akkor ő jól forgatja ezt. Akkor minden rendben lesz. Vagy pedig feléli ezt a fizikai hitelt. Ha ő feléli, akkor rosszabb állapotban lesz, mint volt. Ezért ebben a rendszerben nagy a kísértés. Minden attól függ, hogy milyen viszonyban áll az ember azokkal a dolgokkal, melyek érkeznek.

És még az is kérdés, hogy mit jelent ez karmikusan: hogy ez a régi karmából jön kiegészítésként ahhoz, ami korábban volt, vagy ez most a túltelítés kiegészítő képekkel.

Ahhoz, hogy ezekben a dolgokban tisztán lássunk, magas tudattal kell rendelkezni. És mivel jelenleg ilyen magas tudatunk nincsen, különböző mechanizmusokat használunk. Kötelezettség-feljegyzéseket, pénzeket használunk. Az átlagolás elvét használjuk: amikor a társadalomban pénz működik, akkor a dolgok valahogy mindig átlagolódnak, valaki ezt írja a papírra, hogy „100 korona”, a másik ezt: „100 sékel”, és érthetetlen, hogy hány korona és hány sékel, Azt mondják, hogy a pénzrendszernek magát kell szabályoznia. De azért kell magát szabályoznia, mert az embereknek nincsen tudata a karmikus viszonyokról. Ha teljes tudatuk lenne erről, akkor ezek a papírok szükségtelenné válnának. Akkor az Én, találkozva egy másik emberrel, rögtön látná, hogy milyen viszonyban áll vele, hogy mit kell adnia a másinak, és mit kaphat a másiktól.

... De mi áll a lottó mögött. A lottó mögött emberek csoportja áll, amelyik ezen meggazdagszik. Igaz? Hiszen ennek során a legtöbb ember átad. És miért adnak át? Mivel lyuk jött létre náluk. Ez a lyukat így nevezzük: „annak a reménye, hogy megnyerjük a nagy nyereményt”. Ezt a nyereményt fizetik meg a lottószelvényt megvásárolva. És ha ez a lyuk nem töltődik meg, akkor minden egyes alkalommal egy kissé nagyobbá válik: minél többet fektettem be, annál nagyobb ez a lyuk, és ezért egyre többet akarok venni. Valójában ez egy antiszisztéma. Vagyis teljesen kibillent a karmát az egyensúlyból. Ahhoz, hogy ezt a reményt tápláljuk valamivel, létre kell hozni a kiegészítő képet: tessék, ő nyert! Ha senki sem nyerne, senki sem vásárolná, mivel a nyereményt szintén finanszírozni kell. És tessék, a nyereményt a nyertes finanszírozza. Ha valaki nyer, akkor ez a többi emberben egy kissé megnagyobbítja a lyukat, pontosan annyira, amennyire kell

– De ez nem azt jelenti, hogy aki részt vesz, a saját karmáját törleszti...

Armen: valójában ez a normál karmikus kapcsolatokon kívül áll.

– Valójában, a normál karmikus kapcsolatok – mint a kommunizmusban, amikor nem lesz pénz, és mindenki a képességei szerint dolgozik, és a szükségletei szerint kap ☺

Armen: Nos, lehet így nevezni – plusz szellemi tőke, amit be lehet fektetni.

– És hogy vált az arany pénzeszközzé?

Armen: Nos, mondhatjuk így: itt egy pont, ahol a kép és a kiegészítő kép egyensúlyba jöttek, ez az egyensúly pontja, igaz? Ez a pont a Nappal kapcsolatos. Vagyis, ha megkérdezzük: milyen érzés felel meg az emberben annak az állapotnak, amikor egy kötelezettség lezárul – ez a szabadság érzése, a középpont vagy az egyensúly megélése – ez egy Nap-érzés. Az arany pedig a napfény megélésének a külső, fizikai anyaga, mondhatjuk így. Ezért, amikor ezt mondjuk: ennél az embernél egy negatív kép van, ennél a másikinál pedig – egy kiegészítő „plusz”-kép ahhoz a másikhöz, és az emberek közötti viszonyoknak pénzben kell megmutatkoznia – akkor az a szubsztancia, amelyiknek közepén egyesíteni kell őket és egyensúlyba hozni, alkímiai, arany. Ez a Nap érzése, amikor a negatív és a pozitív egyesül, semlegesítődik. És amikor szétkapcsolódnak, akkor azt, ami közepén az egyensúly pontja, mondhatjuk, hogy aranyként lehet megérezni.

Ezért az arany, mint pénz, a legalkalmasabb szubsztancia erre. Mondhatjuk, hogy az arany súlya a legmegfelelőbb a mérésre. Ez az egyensúly pontja.

Aztán eltávolodtunk az aranytól...

– Sokféle eltávolodás van: vannak még virtuális pénzek, hitelkártyák, tőzsde, stb.

A KARMIKUS KÖTELEZETTSÉG MORÁLIS SÚLYA

Armen: Nos, ahogy már mondtam: az, amit most felvázolok, az egy bizonyos fajta program. Ha ebből a nézőpontból indulunk ki, akkor minden részesetet megpróbálhatunk helyes módon érteni. De akkor valójában nem kerülhetjük ki, hogy ne kapcsoljuk be rögtön a karma, a sors törvényeinek, a kiegyenlítődés princípiumának tudatosítását, és az emberi tudat fejlődésének, valamint a szabad tőke képződésének a princípiumát.

Ez a két princípium: az egyik függőleges, a másik vízszintes. A kiegyenlítődés princípiuma – a horizonton, és a függőleges fejlődés, a szellemi tökéstedés princípiuma. Ha ezt a két princípiumot tekintjük, akkor valójában bármely jelenséget helyes módon értékelhetünk. Sőt, ha valakinek sikerül minden szituáció karmikus súlyát megmérni, akkor képes lesz felmérni, hogy egy meghatározott pénzegységben mennyi pénz felel meg ennek vagy annak a cselekedetnek, abban az értelemben, ahogy azt kérdezik, „mennyibe kerül ez vagy az” – mennyibe kerül a kiegészítő kép? Akkor tudnunk kell a karmikus kötelezettségnek, és annak, ami azt lezárja, a morális súlyát.

A morális súly átéléséről már a múlt előadáson beszéltem. Mikor keletkezik ez? Ha emlékeznek, akkor, amikor az embernek sikerül a szimpátiáihoz és antipátiáihoz való viszonyában *semleges állapotba* kerülnie. Ha a szív mint egy érzékszerv megnyílik a *külső környezetre*, akkor éljük át ennek vagy annak a helyzetnek a *morális súlyát*. Nem a saját viszonyunk – a saját viszonyunknak még nincs morális súlya – hanem a külvilág viszonya az emberhez. Ebben élhető át ennek a helyzetnek a morális súlya, és erről a morális súlyról mondhatjuk: pénzben ez ennyit vagy annyit ér.

– Vagyis, a bűnbocsánatot árulva, a katolikus egyház helyesen lépett fel: pénz fizetésével lezárható a karma?

BŰNBOCSÁNAT

Armen: Ez az idea – *valós*. Azt nem mondanám, hogy *helyes*, de *valós*, nem kitalált. Valós viszonyokon alapul: amikor az ember pénzt ad, akkor változtatja a karmikus állapotát. Ez valóság. A kérdés az, hogy kinek ad pénzt? Előfordulhat, hogy jön egy csaló, és ezt mondja: ha odaadod a pénzedet, akkor a karmád lezárul. Ez szintén valóság: átadja a pénzt, de a karma nem zárul le. Csupán az történik, hogy a csalóval még egy valamilyen viszony alakul ki.

Vagyis, a dolgokat lehet reálisan nézni: bármilyen pénzviszony: teljesen reális karmikus viszony. Ott nincsenek irreális dolgok. A kérdés ez: aki árul valamit, az valójában kiegészítő képet árul-e? Képes-e a katolikus egyház ennek az embernek a sorsához egy kiegészítő képet felépíteni, vagy sem? Ez a valódi kérdés.

– A gazda miért adott az egyiknek 5 talentumot, a másiknak – kettőt, a harmadiknak – egyet?

Armen: ez azt jelenti, hogy nem ez volt a kiinduló helyzet. Ezelőtt volt még valamilyen másik helyzet. Ha erre a kérdésre keressük a választ, akkor meg kell kérdeznünk: és mi volt ezekkel az emberekkel ezelőtt? Azelőtt, hogy ennek az embernek a szolgálatába álltak, mijük volt?

BÍRÓSÁGOK, TÖRVÉNYEK, PARANCSOLATOK

– Az emberek, amikor lopnak, akkor a személyes szükségletüket rendezik? Vagy például aki kleptomániás?

Armen: Valójában itt is, ha valakitől elloptak valamit, akkor két változat lehet. Az egyik, hogy egy új karmát épít, és az is lehet, hogy azt veszi el, ami jár neki. Lopás vagy nem lopás, ez szoros

kapcsolatban áll az emberek közötti megállapodásokkal. Például, amikor az állam adót szed tőlünk, az lopás vagy sem? Egyesek azt mondják, „lop”, mások azt, hogy „nem lop”. Biztosan érzik, hogy pusztán a megállapodásokon múlik, hogy mit hívunk „lopásnak”, vagy mit nevezünk annak, hogy „elvette, ami rossz helyen van” ☺?

– Hogy megfelelő helyre tegye ☺

Armen: Ezért ismét, ha ezeket a kérdéseket reálisan akarjuk megválaszolni, akkor látni kell a sors összefüggéseit, a valós összefüggéseket. Ezért nincsen általános recept. De mivel a tudásunk nem elegendő, ezért általánosítunk, átlagolunk. Általános egyezsége kell jutni.

– Ha a karma szempontjából nem tudjuk megérteni, hogy lopott, vagy azt vette el, ami jár neki, vagy a jövőjére vonatkozóan egy kiegészítő problémát hozott létre, akkor azok a törvények, melyek védik ezt a tisztességtelenséget, milyen módon hatnak? ... Az, aki megalkotja és betartatja a törvényeket, azok valamilyen karmikus problémába lépnek, vagy sem?

Armen: Általában, bírónak lenni – ez karmikusan nagyon nehéz feladat. A bíró, aki elbírál, valójában nagyon sok karmikus kötelezettséget vesz magára. Egy részüket lerendezi, másikat pedig létrehoz. Minden attól függ, hogy a karma törvényeivel mennyire összhangban bírál valakit.

– De mivel ő ezt nem érti, ezért nem tud így értékelni.

Armen: Igen, ezért mondtam azt, hogy ha ő ezt nem érti, akkor egy nagyon nehéz karmát hoz létre, ha a törvények nem igazságosak, és ő ezekben részt vesz.

– A kérdés némileg másmilyen: azok, aki törvényeket hoznak a karma figyelembevétel nélkül, és manapság csak ilyeneket alkotnak – azok bünt vesznek magukra?

Armen: Természetesen igen. Vegyük pl. Mózes tízparancsolatát, törvényekként arra irányultak, hogy semlegesítsék a karmát. A buddhi, az életszellem princípiumának, a kiegyenlítődés princípiumának ismeretéből eredtek. És az akkori közösség, az akkori tudatszint számára adta meg a megfelelő formát, a tízparancsolat képében. Most a tudat valóban megváltozott, a forma, melyben a törvényeknek hatniuk kell, szintén változik.

Rudolf Steiner ezt mondta: ha ma a társadalomban az inkarnáció ismerete valóban élne, akkor kevesebb bűncselekménnyel lenne dolgunk. Egyszerűen kevesebb bűncselekmény lenne, ha az emberekben valóban ez a megélés élne: ha most egy negatív képet hozok létre, akkor létrejön egy számla, és majd létre kell hozzá hoznom a kiegészítő képet. Ennek a megélése sok bűncselekményt visszatartana.

De mivel ez a megélés nincsen, olyan törvények jönnek létre, melyek alapján csak a születéstől halálig tartó állapottal számolnak. Minden, ami a következő életbe vezet, teljesen ki van törölve, és ami a múlt életekből jön, szintén nincsen. Az ilyen törvények nagyon egyoldalúak. És Rudolf Steiner ezt mondja: bármely igazságtalan törvény valós lényeket hoz létre. Nemcsak az emberek vesznek részt ebben. Ennek során a *világot is változtatjuk*. Éteri szintű lények, úgy mondja, hogy *kísértetek* jönnek létre. De az éteri szint – ez az életszellem, a buddhi tükröződése. Ha lehúzódik, akkor energetikai, éteri szintet kapunk. Az ostoba törvények energetikai szinten kísérteteket jelentenek, valós lényeket, melyeket kísérteteknek nevezünk. A kísértetek pl. a várakban, ezek mind olyan emberek törvénytelen fellépésének energetikai rögei, akik ebben a várban tevékenykedtek.

És a kísértetek az emberek energetikájára, az egészségükre, az életerejükre hatnak. Amikor az ember azt érzi: a bürokratikus gépezet szó szerint felfalja, vagyis az életerőket kiszárítják, mintha egy géppé alakulna – ez a kísértetek hatása, az ilyen paraziták hatása. Tehát azok a törvények,

amik itt hatnak, ez a bürokrácia, valójában nem felelnek meg a karmikus törvényeknek, hanem rombolják az éteri világot, teljességgel tönkreteszik. És az ilyen törvények így módon hatnak.

– De ha az ember mindezt nem tudja, és így módon viselkedik, a negatív változik-e a tudástól vagy nemtudástól?

Armen: Változik. Horizontális szinten mégis minden úgy marad: mindenképp létre kell hozni azt kiegészítő képet, amelyik a negatív képet mindkettőnél kioltja. Függőleges szinten a nemtudás nem is ad hozzá szellemi tőkét, és nem is vesz el. A tudás és úgy végrehajtás, az mínusz-tőkét hoz létre.

– Vagyis, akkor jobb nem tudni☺.

Armen: Akkor már jobb nem tudni, mint tudni és úgy folytatni.

– Vagyis az, aki ilyen ismeretet ad a másiknak, az őt ...☺☹☺

– Bűnbe viszi ☺

Armen: Igen, ez így van. Valójában így van. Mondjuk, ha megint az Evangéliumból vesszük a példát, Jézus mond egy példabeszédet, képben beszél: 5 talentum. Aztán csak a kiválasztott tanítványokat hívja, és elmagyarázza nekik. A kiválasztottaknak több tudást ad, az összesnek ezt nem adja. Vannak dolgok, amelyekről nem lehet beszélni. Mivel ha ez ilyen tudást elmondának az embernek, akkor ártanának neki: nem szabadabbá, hanem kevésbé szabaddá tennék. Ilyen törvény van: mindent mondatsz, amit úgy tudsz elmondani, hogy a többiek megértsék. Ha a másik ember megértette, nincs közöd az ő kötelességéhez: a tudásáért már ő felel. Ha nem értette, akkor te vagy a felelős.

– De ha ő nem értette, akkor ez azt is jelenti, hogy nem is tudja?

– Lehet, hogy rosszul értette. Vagy helytelenül magyarázták. Ez a felelősség megvan. Steiner ezért mondja: mindent lehet mondani a szellemtudományból vagy bármely más területről, de – olyan nyelven, amelyik érthető.

– De mi az „érthetőség” kritériuma? Ha ő másként kezd el cselekedni?

Armen: Ez leginkább azt jelenti, hogy „felismertem”, teljesen az értelmemmel megértettem, úgymond elsajátítottam, hogy mi az értelme.

– Borja, egy nagyon egyszerű példát hozok neked: ha te ezután az előadás után annyira meggazdagszol, hogy mindent a rehovoti közösségre áldozol, ez azt jelenti, hogy mindent helyesen értettél☺

– Vagy a tallinnira ☺☺☺

– De ha az ember tudatosan elzárkózik a tudástól, azzal motiválva ezt, hogy nem tud olyan felelősséget magára venni, akkor ez hogyan hat rá?

Armen: Nos, ez a harmadik szolga kérdése, aki kapott egy talentumot, elásta, aztán visszaadta. Egyszer felhasználja az összes hitelét, és nem marad neki semmi. Lejár az idő, amikor fel kell ismernie, és a lehetőségek lezárulnak. Hiszen lehet ezt gondolni: ha a karma ebben az életben annyira rendes, hogy lehetőséget ad, az nem jelenti azt, hogy a következő életben ugyanígy megadja, ha én most elzárkózok ez elől. Más kérdés, ha megpróbálom a lehetőségeket kihasználni. Nem sikerül és nem sikerül, de mégis teszem. Ha magam megteszem, akkor szellemi tőke gyűlik a következő életemre. És akkor már lehetőséggé válik az, ami most még nem sikerül. De ha egyszerűen csak azt mondom: egyelőre nem foglalkozom ezzel, mivel úgy sem sikerül – ez azt jelenti, hogy a következő életben az sem lesz, ami most van. Lehet, hogy

három alkalommal lesz lehetőség, és minden alkalommal egyre bonyolultabb. Először – a legkönnyebb, másodsor – bonyolultabb, a harmadik bonyolult. Ezután lezárul.

– És akkor itt a bíró kérdése. Tudja, hogy azok a cselekedetek, melyeket tesz, nem helyesek. De a törvényszék, amelyik létezik, pl. az a felügyelő, aki másként akarna cselekedni, de van egy hatalom felette – ez szintén hat valahogyan a karmájára?

Armen: Természetesen mondhatjuk, mivel ő belekerült ebbe a helyzetbe, ahol ő nem cselekedhet másként kívülről – pl. ha börtönbe került, egyszerűen nem tud kijönni – akkor az a kérdés, hogy milyen területen tud fejlődni, és milyen területen hajt végre negatív karmát? Ha a bírónak pl. azt kell tennie, ahogyan tesz, de belülről ennek során teljesen másként érez, belülről a fejlődésnek teljesen más útját járja – akkor ezek között nyilvánvalóan disszonancia keletkezik. Akkor mondhatjuk, hogy a külvilágban egy negatívát hozott létre, de belül – ezzel ellentétben – sok pozitívát hozott létre. Legközelebb akkor a sors olyan helyzetbe állítja őt, hogy már nagy szellemi potenciálja lesz. De ezt realizálnia kell – egy hatalmas szellemi munkát végrehajtania, hogy külsőleg realizálja. Mint ez a Pestalozzi, aki hatalmas szellemi potenciált dolgozott ki az egyik oldalról, de a másik oldalról még ezt be kellett fektetnie. Egy egész pedagógiai rendszert hozott létre, és a gyakorlatban alkalmazta azt. És azok a gyerekek, akiket nevelt, azok a volt rabok, a múltjából.

–...szándék kérdése...

SZABAD MARADÉK

Armen: Igen, természetesen, és ez az a pont, ahol vagy létrejön valami, vagy sem – szellemi szempontból szabad maradéknak hívjuk. Ha horizontális szinten tisztán csak úszom az árral, akkor semmi sem jön létre, hanem egyszerűen csak folyik, és a végén ugyanaz lesz, mint az elején, nullán fejeződik be, és én ezen a szinten ott is maradok. Valójában ember, mint olyan, nem lesz. Mint ahogy az elején kevés volt, a végén is kevés lesz. Más kérdés, ha ott tevékenykedek, ahol hullámok vannak. Akkor van esélyem, mivel ha hullámok vannak, és valamely pillanatban magasan vagyok – ezt úgy hívják, hogy hitelem van. Egy másik pillanatban mélyre esek, ekkor kötelességeim vannak. Na és ekkor tudok valamit csinálni. Amikor valamit teszek, akkor hozok magammal valamit, ami már emeli a szintemet, és akkor már lesz egy szabad maradék abból, amit csinálok. Ez a szabad maradék – ez a földi fejlődés eredménye az ember számára. Ha van ilyen szabad maradék – azt jelenti, hogy megjárta a fejlődésének az útját, többé vált, mint korábban volt.

És mit az, amit szabad maradéknak hívunk? Ezt három szinten nevezhetjük meg: pl. amit az ember szellemi szinten végrehajt. Mit jelent, hogy ott szabad maradék keletkezik? Ez azt jelenti, hogy pl. szellemi szinten az ember létrehozott valami negatívát, most az élet arra kényszerítette, hogy hozza létre a kiegészítő képet, így az kioltódott. Ha ő maga ebben nem vett részt, hanem pl. voltak valami gondolatai, az élet rákényszerítette, hogy ezeket a gondolatokat kijavítsa; de azok maguktól javultak ki, ő maga nem dolgozott ezen, hanem az élet javította ki – pl. mindez tudat alatt zajlott le, aztán elfelejtődött, akkor ő végül is nem fejlődött, ettől semmi sem változott. De ha ő maga *erőfeszítést* tett, vagyis döntést hozott és elkezdett valamit csinálni, kijavítani a gondolatait, akkor az lesz a maradék, hogy az Énje erőfeszítést tett, amikor dolgozott a gondolataival, vagy érzéseivel, amikor maga dolgozott az érzéseivel. Pl. reflexív pozícióba került, kiegészítő képet hozott létre ..., az életszellemtől kiegészítő érzéseket kapott. Ezeket az érzéseket kiöntötte a világra, a negatív érzéseket semlegesítve. Akkor ő munkát végzett. Ebben ő aktív résztvevő volt. De ha ez egy betegségen keresztül zajlott volna, pl. a torka fájna volna, aztán elmúlt volna a fájdalom, de lehet, hogy ez érzésekkel lett volna kapcsolatos, vagyis érzéseket

semlegesíteni; de a tudat számára semmi sem történt volna. Ez azt jelenti, hogy most ugyanannyi van, mint a negatív létrejötte előtt volt. De több semmi. Az ember, aki tudatosan dolgozik a lelki testén, az ilyen ember lelki szinten szabad tőkét hoz létre. Az ilyen ember lelki szinten valamikor szabad művésszé válhat. És ezért napjainkban az emberek a gondolatok szintjén, az érzések szintjén és akarati szinten, a lélek szintjén képesek valamit önállóan tenni. És ezért lelki szinten vannak szabad művészek, vagyis olyanok, akiknek van szabad tőkéjük és be tudják azt fektetni, pl. gondolati szinten.

És ezért most három terület van, melyek áldozatra épülnek: ez a tudomány, amelyik a gondolati szintért felel, a művészet, ami az érzésekkel kapcsolatos, és a vallás, amelyik az akarattal.

– A vallás az akarattal kapcsolatos?

Armen: Igen, természetesen. És még mivel? Az érzésekkel a művészet áll kapcsolatban. A vallás azt jelenti: egyesítem a fizikait a szellemivel. Ez egy akarati tevékenység, ez nem érzés. Tehát egyesítem a fizikai szintet a szellemi szinttel: a szellemi folyamatokat átviszem a fizikai világba. Ehhez akarati tetteket kell végrehajtani. Egyszerűen érezni valamit – ez még nem vallás. Ez művészet.

De a tudomány a megismeréssel foglalkozik. És ezért ezen a területen, a lelki erők szintjén, alapjában – mindezt nem abszolút, hanem viszonylagos módon kell érteni – viszonylag szabad művészek lehetünk. Ott, ahol az ember – szabad művész, ott az egész rendszer a szabad áldozatra épül, úgymond szabad tőkére, ezért ez mintegy a közvetlen karmikus területen kívül található, de pontosan annyira, amennyire megszabadította a lelkiségét a karmikus kapcsolatoktól, amennyire lelkiekben előrejutott. De az életerők – az étererők, az egészség – szintjén, ahol kisebb az ember szabadsága szabad művésznek lennie, jelentősen kisebb, nagyon függ a külső körülményektől, meg sok egyébtől. Ott még nem tudunk szabad alkotásról beszélni. Gyakran ezek valamilyen lehetőségek, amik az előző életekből jönnek, lezárni valamit, vagy egyszerűen csak új képességeket kell *kidolgozni*. Nos, ritkán, de vannak olyan emberek, aki már mint gyógyítók, valamilyen szabad maradékot kidolgoztak már ezen a szinten. Az ilyeneket szenteknek hívják, akik gyógyítanak. Nekik lehetnek szabad maradékaik, de megint csak, nem minden betegségre, hanem valamelyikre konkrétan. Az egyik szent inkább ezekre a betegségekre specializálódik, egy másik – másikkra. Ez azt jelenti, hogy ezek az emberek egész életükben gyógyító erők szabad maradékát hozták létre, melyet mások szintén megkaphatnak.

– Vagyis a szent – ez nem mindegyik betegségre jó, igaz?

Armen: Nem, csak azokra, amelyekre ő már kidolgozta ezt a maradékot, de a többire nem. És ez ismert. Ezért, ha egy ember megbetegedett – legalábbis korábban így volt – azt mondták neki: ennek a szentnek a biográfiájával kell dolgoznod, mert az – gyógyító. Ha ő átélte ezt a biográfiát, akkor konkrét gyógyító erők forrásával egyesült, és onnan kapott segítséget.

De fizikai szinten a szabad maradék azt jelentené, amit mondtam: materializálni – dematerializálni a fizikai világot. Ezen a szinten nagyon kevés, amit az ember reálisan tenni tud. Itt szabad maradék szinte egyáltalán nincs. Minden csak hitel, amit használ, és lehet, hogy valamikor eljut a szabad tőkéig.

HITEL

... Hitelnek neveztem – mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy van egy forrás, ahonnan lehet venni ezt a hitelt az ember egész földi életére.

Valójában ez nem pusztán analógia. A hitel nem végtelen, valamennyi időre és valamilyen tervre adják. A terv az ember számára az élete. Erre kapja a hitelt. Ha nem lenne neki, nem tudna élni. Senki sincs abban az állapotban, hogy mondjuk felépítse magának a testét, segítség nélkül. Ezt a

segítséget lehet hitelnek nevezni. Senki sem képes helyváltoztatásra a szellemi világ segítségével. Ha képes lenne, akkor soha sem bénulna le. Nem lenne ilyen betegség. Mivel bármely akarati erőfeszítés a test mozdulásához vezetne. De szokott lenni egy ilyen állapot – az ember bármennyi akarati erőfeszítést tehet, de a test nem mozdul, mivel a hitel, amelyik ezt a mozgást lehetővé tette, kimerül. Minden mozgás – többnyire hitel. Minden egészség – többnyire hitel.

– Lehetséges, hogy ez manapság ...

Armen: Nos az a helyzet, hogy ezt a hitelt ma folyamatosan kapjuk, de az, amit kapunk, fokozatosan szűkül. Például, a gondolkodás és az érzés terén, a modern embernek nincs szüksége hitelre. A gondolatokkal kapcsolatban ez a hitel megszűnt. Most nincsenek új gondolatok, ha az ember maga nem talál rájuk. Korábban az emberiség kapott új ideákat – még volt hitel – de most új ideák nem jönnek, ha az ember maga nem talál rájuk a szellemi szinten. Miért? Azért, mert tudatának a szintje oly magas, hogy az új ideákat ő maga meg tudja találni, szabadon, és a földre hozni. Ezért az emberiség most az új ideák krízisében van, ha nem hozzák le maguk azokat a földre. Azt gondolni csupán, hogy tessék, valahonnan maguktól feltűnnek valamilyen ideák – ez csak az ősi görögöknél volt. Vége van ennek az időnek. A görögökkel fejeződött be az az idő, amikor az ideákat magukba tudták szívni: a levegővel, mint Platón. De a mi időnkben ez már nincsen. Ez már kimerült.

– (nem érthető kérdés a hangfelvételen)

Armen: Most már lehetséges, az ember képes azt megtenni – olyan állapotba kerülni, ahol a szabad gondolkodás létezik – ezt *élő* vagy szabad gondolkodásnak hívjuk. És erről a területről lehozni a földre új ideákat. Képes erre az ember. Más kérdés, hogy mennyire használja ezt. De az ideák kimerültek. A hitel önmagában kimerült.

Az érzésekkel ma az a helyzet – egy keveset már beszéltem erről – hogy jelenleg átmeneti szinten tartózkodunk. Valójában meg kell tanulni a *szívlogikát*, vagyis helyes módon rendezni az érzéseket. Ez azt jelenti, hogy helyes módon kell forgásba hozni a hitelt, ami már van. De korábban ezt nem kellett. Korábban az ember ösztönösen helyesen érzett, többé-kevésbé megbízhatott az érzéseiben. Azok megfeleltek a sorsának. Manapság az érzések nem feltétlenül a karmából jönnek. Erről már volt szó. Ez azt jelenti, hogy most ő magának kell tudatosan eligazodnia az érzések világában a kötelezettségeivel és a hitelével kapcsolatban.

– Vagyis elmehet addig, hogy fizikai szinten kimerül a hitele?

Armen: Világos, hogy az fizikai szinten kimerül. Minden alkalommal nem fognak neki adni. Gondolom, ez ismét egy valós dolog. Ha egy vállalkozó bemegy a bankba, és azt mondja: adj nekem hitelt – akkor, lehet, hogy ha van egy jó ideája, először jó elbírálást kap, jó feltételekkel. Ha először nem jól gazdálkodott, és jön másodszor, akkor a feltételek, melyek mellett megkapja, már rosszabbak lesznek, a bizalom kisebb lesz, a kamat magasabb.

– A kamatokra térve, ...?

Armen: Nos, a kamat jelenti a bizalmat.

– Sokaknak van hatalmuk a szívük felett, le tudják nyugtatni vagy felerősíteni a szívdobogást – ez a hitel feletti uralom?

Armen: Nos, ez más egy kis lépés ebbe az irányba. Mondjuk, hitelből lélegzünk: belélegezzük az élő levegőt, és kilégezzük az élettelen, például. A légzés teljesen hitelből történik. Hiszen valakinek rendezni kell az adósságot. Jelenleg úgymond a növényvilág rendezi az adósságunkat. Ez azt jelenti az emberiség karmája szempontjából, hogy az emberiség valamikor meg fogja váltani a növényvilágot. De addig még megtanulja, hogy szén-dioxidot lélegezzen be és oxigént

lélegezzen ki. És ezután a növényvilág átalakítható lesz. De most valójában hitelbe lélegzünk. Csak tudatában kell lenni, hogy ez teljes egészében hitel és teljesen elhasználjuk.

– Akkor a táplálkozás is hitel?

– Hitelből is élünk. ☺

Armen: Igen, valójában így van. Ha a dolgokat *helyesen* szemléljük – mi tartozik valójában az emberhez? Mi az ő saját tevékenységének az eredménye? Valójában a tudatos tevékenységének melyik az a területe, ahol a tudata teljesen részt vesz?

– A gondolatok...

Armen: valami a gondolatokban, de nem minden; egy kevés az érzésekben ... és minden maradék egyáltalán nem az ő saját tudatos terméke.

– A pénz, ha tudatosan keresi.

Armen: Nos, akkor mondhatni, hogy létrehozza a pénzt. Valóban, ha a külső világban egy asztalt létrehozott, akkor abba befektetett valamennyi munkát, valami befolyt abba az emberből, de a tudatos rész az egészben ebből nagyon-nagyon kevés. És ez az, ami szabad tőkévé válik.

– Ha visszatérünk az ideákhoz, mondtuk, hogy a vállalkozó szintén visszaadja a karmikus kötelezettségét, amikor hozzákapcsolódik a befektetőhöz, létrehozni valami újat. Beszéltünk már a cég ideájáról – ez azt jelenti, hogy a cégek ideája mindössze a karmikus kötelezettség visszaadásában rejlik?

Armen: Nos, ezt inkább úgy nevezném, ahogy mondtam: a tőke átvitele az egyik alszámláról a másikra, ahol mínusz van. A számlák transzformálása történik.

– Vagyis a cég ideájának tartalmaznia kell valamit abból is, ami a szabad maradék lesz, és ennek szabad tőkében kell kifejeződnie, igaz?

Armen: Igen, de ez a más területen lévő kötelezettsége lezárására megy, átalakul.

– Jó, de akkor mi a teendő, hogy szabad tőke keletkezzen?

Armen: Szabad tőke – szellemi tőke – alatt a vállalkozónak azokat a szellemi képességeit értettem, melyek ahhoz kellenek, hogy általában valamit csináljunk. Mivel az idea – ez egy ideális terv, ez egy szellemi tőke ebben az aspektusban. A fizikai tőke – a bankszámla, a pénz – ez az, amit hitelnek nevezhetünk, mivel saját tudat ott nagyon kevés van.

– De a vállalkozó rendelkezik tudattal, ő magas tudatot ért el, hogy felemelkedik a szellemi világba, és egy teljesen új ideát ragadott meg.

Armen: De az új ideával kapcsolatban ez a kérdés. Az ideát nem a földi életben ragadjuk meg. Az idea – az élet missziója vagy feladata – egy meghatározott külső tevékenység során érkezik, mivel van neki ez a szabad szellemi tőkéje. Megalkotja a tervét, hová fogok befektetni, milyen alszámlám van, aminek mínusz az egyenlege. Van ez a szabad tőkém, befektetem azt ebbe az alszámlába, transzformálok azt. És akkor a konkrét idea világban való realizálásához jutok. Ennek az ideának az angyala olyan embereket választ, akiknek van meghatározott szellemi tőkéjük, hogy befektessék valamilyen projektbe. Ez egy nagyon bonyolult rendszer. Az angyal kiválasztja ezeket az embereket, létrehoz velük ... az emberek hoznak létre az ideával valamilyen kapcsolatot – ez mind a szellemi világban történik. Amikor megszületnek, akkor ezek a kapcsolatok alszanak bennük. Aztán felébrednek, amikor az emberek találkoznak, és elkezdnek az ideára emlékezni. De az, hogy emlékeznek, azt jelenti, hogy van valamilyen meghatározott szellemi tőkém, és most azt az idea realizálásán keresztül befektetem meghatározott alszámlák lezárására.

Az ideát a földön teljesen szabadon megragadni, hogy a földön realizáljuk, ez valójában nagyon bonyolult. Mivel az ilyen idea önmagában nem lelkesít. Ugyanaz, mint egy olyan emberrel családot alapítani, akihez kezdetben teljesen közömbös vagyok – ha hiányzik a szerelem.

– De hiába ennek a feladatnak a nagyszerűsége, mégis lenyom. Hogyan talál meg az inkarnációban azt a kiindulópontot, amikor látod: ott van a kötelezettséged, amott pedig éppen pluszod? És ha ott kötelezettséged van, honnan vedd a pénzt, hogy mindenkinek megadd, és egy kevés magadnak is maradjon?

A PÉNZZEL VALÓ TUDATOS MUNKA

– Meg szeretném fejteni ennek a fogalomnak a tartalmát – mi is az, hogy az ember Énjének tudatos munkája, amikor azt mondjuk: „ez valóban az enyém”. Ez az Én melyik aspektusa: Én – az Isteni rész, vagy Én – ebben az inkarnációmban, és milyen jellegű ez a munka?

Mit jelent ez – tudatosan az Énemmél dolgozni? Habár már utaltam rá, hogy ez nem volt ilyen absztrakt.

Armen: Igen, ha a pénz aspektusát vesszük, akkor a múlt előadásnak és a jelen előadás kezdetének a fényében, vegyük a „kép – kiegészítő kép” elvét. Van egy karmikus kép, és egy kiegészítő kép, amelyik azt semlegesíti. Hogyan dolgozzunk *tudatosan* ezen a területen?

Tudatosan – ez azt jelenti, hogy a modern ember, ha ő már nem magas beavatott, hanem a mai tudati szinten áll, akkor képes (beszéltem erről) az emocionális tervével kapcsolatban reflexív pozícióba kerülni. Kétezer évvel ezelőtt ez még nagyon sok gyakorlat elvégzését igényelte volna. Napjainkban az ember ezt egyszerűen megteheti, ha akarja, nem kell ehhez évek munkája. Az érzéseivel kapcsolatban reflexív pozícióba kerülhet.

Most ha azt mondjuk, hogy „élethelyzet” van – odamegy egy emberhez, valamilyen érzéseket képez. Ezt úgy hívjuk, hogy „a számla benyújtása”. Ezekkel az érzésekkel kapcsolatba reflexív pozícióba áll. Akkor megfigyeli az érzéseket, ezt az érzés-szintet a semleges megfigyelő szemszögéből nézi (az elmúlt előadáson erről részletesen beszéltem). Ebben az értelemben az Énje gyakorlati munkát hajt végre. Amikor reflexív pozícióba áll, az Énnek a figyelem és koncentráció erejét erősíteni, aktivizálni kell. A figyelem és koncentráció erejének ez az *aktivitása*, hogy reflexióban maradjon, és ne hagyja az emóciókat érvényesülni – ez az a munka, amit ma az Én tudatosan meg tud tenni az érzésekkel.

A gondolatokkal szintén ez van, de azokkal egyszerűbb, az érzésekkel bonyolultabb, ezért helyeztem a hangsúlyt az érzésekre. Az akarattal, az akarat impulzusokkal még bonyolultabb, ott az ember még nem annyira szabad, hogy ezt mint feladatot magára vegye. Az akarat terv, mintegy mélyebben ül. Ez a jövőben az ilyen munkának egy másik aspektusává válik. De emocionális szinten mindenkinek... Ha ezt csinálja – reflexív pozícióba áll – akkor a buddhi princípiumnak, az életszellem princípiumának ad lehetőséget, hogy létrehozza a kiegészítő érzést, lehozza az emocionális szintre, emocionális szubsztancia jöjjön létre, amelyik semlegesíti a meglévő másik érzést. Ez az életszellem princípiuma, akkor még aktívabban le tud húzódní. Mondhatni, ez egy szellemi princípium (...) Lehet, hogy hosszan hat, és akkor semlegesíti azt a másikat, és akkor ez a tudaton kívül fog történni: betegségen vagy másan keresztül, ahogy már mondtam. Vagy pedig az Én reflexív pozícióba áll, és akkor rögtön erre a szintre ereszkedik, ahol felszabadul egy tér, ami kiegészítő emócióként akar lehúzódní. Ez nem fog egyszerűen végbemenni, ha nem hozzuk létre asztrális szinten ezt a teret a kiegészítő érzés számára, vagy pedig sokáig fog tartani, és az ember tudatán kívül, csak szenvedés által. És itt a kiegészítő munka mintegy létrehozza ezt a teret. Maga az Én megerősödik ettől a munkától. Másrészt az életszellem princípiuma a szellemi szintről az asztrálisra egy kiegészítőt ereszt le, egy kiegészítő szubsztanciát hoz ott létre. Ez a szubsztancia semlegesítheti most azt a negatív képet. De csak

emocionális szinten. Fizikai, energetikai szinten ez még nem történik meg. Csak egy szűk lelki szinten. Valójában az Én most ismét működésbe kezdhet, és azt, ami a tudatába került, most kiválaszthatja magából – szintén reflexív pozícióba kerül az ehhez való viszonyában. És akkor ugyanabból a szubsztanciából két képe lesz: egy plusz-kép és egy mínusz-kép, melyek semlegesítődnek. Ebben a munkában két dolgot tesz: reflexív pozíció a negatív képhez és reflexív pozíció a pozitív képhez. A maradék mint egy fentebbről jövő segítség működik – mint egy alkímiai folyamat.

Ezután egy olyan elementáris lény jön létre, amelyik két részből áll, egy pozitív és egy negatív részből – egy új lény jön létre, amelyik korábban nem létezett. Ez a lény asztrális szinten jön létre. Most már nem kell gazdátlanoknak lennie. Korábban ez a lény nem létezett. Most igen. És munkája lesz ezen a szinten. Az ember felelősséget vállal érte. Most munkát kezd végezni, a világban valamit rendezni fog.

Az ember ezeket a lépéseket ma meg tudja tenni. Most ennél többet nem tehet, ha nem végez speciális gyakorlatokat vagy nem különösen fejlett ember.

Van energetikai szint, éteri szint. Éteri szinten – ő maga nem tud működni, vagyis az életszellem princípiuma engedi le a lelki szintre a kiegészítő képet. De ha az ember valamit végrehajtott a világban, a testét is mozdította, az étertestét – és ott szintén hullámok haladtak el – és a lelkét is mozdította – minden szinten hullámok mennek. Lelki szinten a hullámok – ha részt vesz, semlegesítődhetnek, de megint csak felsőbb segítséggel.

Éteri szinten – még nem tud valódi módon részt venni, vagyis az ő részvétele nagyon kicsi. Amit tenni tud – egy ilyen formát létrehozni, amibe a semlegesítő erő bele tud áramlani. Ekkor rituális tevékenységekkel van dolgunk, melyek az éterit semlegesítik. De valójában rituális tevékenységek nélkül, saját maga ő még nem képes ezt megtenni, nincs elég ereje hozzá. Maga az Én, az ő tudata, nem tudja annyira tömöríteni ezt a kiegészítő képet, hogy a hullámokat, melyek éteri szinten haladnak, szintén semlegesítse. Ez túl sűrű az ember számára. És itt már a szellemi világ segítése szükséges. De amikor ő ezt lelki szinten megteszi, akkor a szellemi világ általában segít éteri és fizikai szinten. Ez szintén hitel, ismét hitel. Megközelítőleg ezt mondhatjuk: ez az ember a bizalmat megoszthatja, ezért adunk még neki hitelt, javítjuk a szerződés feltételeit, és semlegesítünk valamit éteri és fizikai szinten. Egyelőre reméljük, hogy ő valamikor rendezi ezt az egész hitelt, ezért most még adunk neki.

–?

Armen: Nem, nem csak. A művészetén keresztül is lehet az éteri szintet változtatni. A művészet és a rituálék változtatják az éteri szintet.

Fizikai szinten valójában az ember *nagyon keveset* tud maga változtatni. Külső munka tud valamit változtatni. De mi az, amit ott megformálunk? A szubsztanciát belül nem változtatjuk, mi magunk szinte semmit sem csinálunk. Ez mintegy rajtunk kívül megy végbe.

– De ha pl. követünk egy valamilyen folyamatot? Nos, most valamennyire ismerünk bizonyos alkímiai folyamatokat, keveset, csak elementáris szinten, de valamilyen fizikai törvények ismertek számunkra az általános iskolából. És tudjuk, hogy mi zajlik pl. belül az emberben. És ha változtatni nem is, de kísérni tudunk valamilyen folyamatot, például megérteni, mi történik általánosságban egy adott konkrét pillanatban a táplálékkal, amelyik belém került – ez munka-e fizikai szinten vagy sem?

Armen: Mondhatjuk így: ha én értem, és nemcsak gondolataimmal, hanem a lelkemmel és érzéseimmel is követem azt, akkor már egy szakrális cselekedetet hajtok végre.

– Vagyis rituális cselekedetet?

Armen: Igen. Hiszen ennek nem valamilyen megállapodás szerinti formában kell zajlania. Rituálisnak minősül bármely olyan cselekedet, ahol minden szint részt vesz, a szellemi a fizikaiig. Az ilyen cselekedetet, ahol az összes szint ebben az áramlatban van, akkor ez már rituális cselekedet, egy szakrális cselekedet. Ha egy ember például a gondolataival és érzéseivel egy másik helyen van, energetikailag és fizikailag pedig itt, akkor ez nem szakrális cselekedet, ez gépies cselekedet. Ha ő csak a gondolataival van itt, de a lelke, az érzelmei valahol máshol vannak, energetikailag és fizikailag itt van, akkor ez még nem szakrális cselekedet, hanem racionális. Ha pedig az értelem részt vesz, a tudata, a gondolatai részt vesznek, az érzelmei szintén teljesen megfelelnek a külső cselekedetnek, a többi pedig már tőle függetlenül, segítség által kapcsolódik be – akkor ez egy szakrális folyamat. Akkor az egész ember ebben a folyamatban tartózkodik – akkor egy szakrális cselekedet zajlik, egy rituális, egy kultusz-cselekedet. Ez az értelem a kultusz-cselekedeteknek, hogy minden szintet bekapcsol, amiben tudatosan részt tud venni, és kívülről szintén olyan formában hajt végre cselekedetet, ami megfelel a nem látható szintnek. Amikor ezt sikerül teljesen megvalósítani, akkor ez egy szakrális cselekedet.

– Armen, amikor Ön „művészetet” mond, akkor a szó tradicionális jelentésére gondol, vagy bármilyen alkotó folyamat ide tartozik: az orvoslás művészete, a nevelés művészete, stb.?

Armen: Bármilyen alkotást értek ez alatt.

– De akkor hogyan is állunk a pénzzel?

Armen: Tétélezzük fel, hogy egy ilyen folyamat zajlott. Most van egy ilyen kérdés: egy másik emberrel kapcsolatban álltam. Közöttünk valamilyen karmikus kapcsolatoknak kell lenni. A másik embertől kaptam egy számlát, pl. egy valamilyen emocionális nyomás képében. De egy külső szituáció is kapcsolatban van ezzel, ezzel a számlával. Egyelőre az emocionális szintet nézem, és valamilyen erőfeszítést teszek, hogy ezt az emocionális szintet valahogy semlegesítsem.

Most kérdezhetem magamat – egy külső szint is érintett ebben (vagyis nemcsak imádkoztam érte, hanem az éteri, az energetikai szint szintén részt vesz, és a fizikai szintén van valami); most milyen módon tudom ezt jobban külső szintre hozni? Erre használhatom most a pénzt. Mit jelent a pénz? Mondtam: azt jelenti, hogy teljesen kívülről van az emberek között egy megállapodás, hogy én valamikor valakinek létrehoztam egy kiegészítő képet, és ezért jogot kaptam arra, hogy valaki még létrehozhasson valakinek egy kiegészítő képet, vagy nekem, vagy másnak. Most átadom ezt a jogot ennek az embernek, hogy ő kapjon kiegészítő képet. Átadom neki ezt a jogot, mivel ő adott nekem valamit. Ő adott nekem valamit, kaptam tőle valamit, hogy a karmámat kiegyenlítse, de most nekem kell valamit átadnom neki. És hogy kell ezt megmérni: mennyit kaptam és mennyit kell adnom? Nos, ez a mérés ez jelenti egy ilyen tevékenység árának a megállapítását.

Hogyan lehet a pénzt megmérni? Itt az a probléma, hogy a különböző embereknek különféle élethelyzeteik vannak, pl. egy bizonyos összegű pénz – az egyik számára sokat ér, a másik számára keveset, azért, mert az egyiknek nagy kiadásai vannak, a másiknak kicsi. És ezért a mérésnek figyelembe kell vennie, hogy az én élethelyzetem, az én személyes viszonyom a pénzhez olyan, hogy számomra egy konkrét összegnek nagyobb vagy kisebb a súlya, attól a személyes sorsomtól függően, amiben vagyok. Ezért az első, hogy objektív viszonyba kell kerülnöm a pénzzel.

Mi teszi ezt a viszonyt nem objektívvé? Az, hogy vannak valamilyen érzelmeim, melyek a pénzzel összekötnek. És ha a pénzzel reflexív viszonyba állok, ezzel semlegesítve a kezdeti viszonyomat, és kioltom azokat az érzelmeket, amelyek szubjektíven kötnek össze engem a

pénzzel. De akkor a szív meg tudja érezni a konkrét pénzösszeg morális súlyát. Nem azt, hogy hogyan hat rám, erősen vagy gyengén, hanem azt, hogy mennyi egy ilyen összegnek a súlya az én individualitásomhoz képest. A morális súly – ezt csak érezni lehet, nagyon nehéz másképp leírni, ez egy valós érzékelése annak, hogy mennyit ér az összeg. Most nem tudok többet mondani, csak ha gyakorlunk, akkor születik meg ez az érzés, hogy valaminek mennyi a súlya.

Most a másik kérdés: mennyit nyom az a kiegészítő kép, amit a másiktól kaptam, és amit meg akarok fizetni? Ha azt akarom, hogy a dolgok egyensúlyban legyenek, akkor annak, amit pénzként adok, és annak, amit kiegészítő képként kapok, egyenlő súlyúnak kell lenni.

– Vagyis, három fázis: megbecsülni a pénz súlyát, a kép súlyát, az ellenkép súlyát és ezeket összehasonlítani.

Armen: Nos, ha van elég pénzem, tudom növelni vagy csökkenteni a súlyt, a pénz összegét változtatva, de az, amit a másiktól kaptam, nem tudom növelni vagy csökkenteni, ez egyszerű. Ezért összhangba kell hoznom az elsőt a másodikkal. És ez azt jelenti, hogy az, amit a másiknak átadok, annak ugyanaz a morális súlya, mint amit ő adott nekem saját tetteként a munkáján keresztül, de a pénzösszeg, az más lesz, attól függően, ki adja ezt, mivel az emberek viszonya a pénzhez különböző.

– Volt egy találkozásom egy emberrel, akinek amikor pianínót kellett volna vennie a gyermeke számára, aki jól tanult, azt mondta: „Nincsen pénzem”. Aztán pár hónap múlva külföldre utazott, és az egész lakásba új bútort vett. Akkor ez, hogy „Nincs pénzem” – ez tudatos? Ezt maga az ember hozza létre, vagy ez valamilyen belső nyomás: Most már nem ítélem ezt meg, hanem kezdem érteni, hogy mindez mögött áll valami. Tehát, ha az ember családi költségvetését nézzük, és ő maga eldönti, hogy biztosítás kell neki, vagy autó, lakás, bútor, vagy oktatásra van szüksége, vagy valami másra... Ez tudatos az embernél vagy karmikus?

Armen: Nos, ez a konkrét embertől függ. Van ilyen ember is, meg olyan is. Lehet, hogy az egyik teljesen objektíven azt mondja: „Nekem a pianínó semmit sem ér, a bútor viszont igen”. Más kérdés, hogyan értékeli: objektíven vagy szubjektíven? Valószínűleg mérlegelte, vagy tisztán a szimpátiái és antipátiái alapján: a bútor tetszik, a pianínó nem tetszik. Hogyan mérlegelt?

– És ha azt mondta volna, hogy „Zongorát szeretnék, de bútorra van pénzem”.

Armen: Ez a karmájától függ. Aztán az a folyamat, amiről beszéltem – megmérni – ez egy primitív rendszer. Ez egy sokkal bonyolultabb rendszer. Képzeld el: egy másik ember végrehajtott valamit, egyszerűen a karmikus adósságát rendezte. Akkor azt, amit kaptam tőle – nem kell neki visszaadnom. Egy ilyen esetben bonyolult helyzetbe kerülünk: honnan tudjam, hogy amit kaptam, azzal egyszerűen az ő saját adósságát rendezte-e? Elmegyek az orvoshoz, ő meggyógyít engem, és azt mondom: „Ő a saját adósságát rendezte” ☺☺☺.

– Néha adok kölcsön, de nem adják vissza, akkor ezt megint csak lehet így tekinteni?

Armen: Igen, lehetséges ez is, éppen erről beszélünk.

– De hogyan bizonyítsam be ezt annak az embernek?

– Ha megmérjük a morális súlyát, lehet-e érezni, hogy ez adósságrendezés?

Armen: Valójában igen. Ez megint csak azt jelenti, hogy megmértem az adósságom súlyát. Vagy a hiányát. Ez nem zavar abban, hogy áldozatot hozzak, amikor nincs adósságom. Mivel akkor más adósságaim rendezésére fordítható ezen az emberen keresztül: lehet, hogy ő meggyógyít egy harmadik embert, akinek én tartoztam, és ő megteheti, mivel megfizettem ezt a munkáját. A rendszer még bonyolultabb: nem volt felé adósságom, ugyanakkor fizettem a munkájáért. Ennek

köszönhetően folytathatja az ő gyógyító munkáját. Jött egy harmadik ember. Annak én tartoztam fizetni. De így nem találkoztam vele, lehet ez is. Viszont így ismét rendeződik az adósság.

– Vagyis, mindig fizessünk ... hadd rendeződjön az adósság

Armen: Nos, a jógik útja éppen ezzel kezdődött: a lehetőségekhez képest minél kevesebbet vegyünk magunkhoz. Sőt még oxigént se vegyünk, ha lehetséges, hanem inkább adjunk vissza, vagyis szén-dioxidot lélegezzünk be. Ez a jógik útja. Ezzel is kezdődött: semmit sem venni. De ez azt jelentette: nem tudom, hogy mik az én adósságaim, de a lehetőségekhez képest már nem veszek el semmit, hogy ne hozzak létre megint adósságot... Ez a jógik útja. De a mi időnkben nehéz ezt az utat járni. Nagyon sok mindent veszünk, még nem is vesszük észre. Például lélegzünk ☺ ☺ ☺. És eszünk, iszunk ☺ ☺ ☺

– Lehet-e egy kérdésem? Van egy ember, akinek anyagi szinten nincs semmije sem, nem tud pénzzel fizetni. De nagy belső hálaérzése lehet – lehet-e ez fizetőeszköz?

Armen: Igen, természetesen, ezért mondtam, hogy a rendszer bonyolultabb, nemcsak pénzben fejeződhet ki. Valójában mondhatjuk így is: a pénz lehetővé teszi mozgásba hozni ezt az ellenképet, ezt a kiegészítő képet, amit a másiknak akarok adni, fizikai szintre tudja hozni, tárgyakra. Nem igaz-e, hogy ha hálaérzetet küldök, nem kell ennek során még pénzt is küldenem, ez másik szint, ezt én magam tudom küldeni. Mivel most, ahogy mondtam, a pénzen kívül helyezkedek el. A pénz akkor lép be, amikor éteri vagy fizikai szintre lépek át. De a hála – ez az a terület, ahol az ember *már* a pénzen kívül tevékenykedik, rajta kívül tartózkodik. Ki tud lépni ebből.

– Miért tettem fel ezt a kérdést: általában a súlyosan beteg emberek, és ha a pénzhez is különös a viszonyuk, és tegyük fel, hogy még belső hála sincsen... És azt látom, hogy ez még tovább rontja őt. Vagyis ha hála keletkezne, legalább a pénz nélküli hála szintjén, akkor az már segítene valamit áttörni.

Armen: Ez megint a teljesen konkrét esettől függ. Lehet például egy ilyen helyzet. Az ember valamilyen adósságot hozott létre. Ez az adósság a külvilágban van. Most megjön a számla, beteg lesz. Meggyógyul, de a külvilágban az adóssága még nincs rendezve. Akkor ez azt jelenti: a gyógyulása – ez csak egy közbülső lépés volt afelé, hogy rendezze az adósságát a külvilágban. De csak ezt a lépést tette meg. A második lépés – rendezni az adósságot a külvilágban – ezt egyszerűen nem tette meg, mivel meggyógyult és ezt mondta: ez elég nekem. Ilyen esetben, kapott egy bizonyos erőt – ez valójában egy hitel – ami rendezi az adósságot a külvilágban. Ő ezt az erőt megtartotta magának. És most jól érzi magát, lehet ismét inni, mivel majd megint meg fogok gyógyulni. Lehet megint inni.

– Mondhatjuk, hogy a betegség benne keletkezik...

Armen: Igen, a feladat az volt: megmondani, hol vannak a külvilágban adósságaid, melyeket rendezned kell annak az erőnek a segítségével, amit most kaptál? Ezt hálaadó áldozatnak hívjuk, amikor rendezem a külvilágban az adósságomat. És akkor ezek az adósságok pénz formát is ölthetnek... De ez csak egy forma. De ez lehet munka is, valamilyen külvilágbeli tevékenység, ahol magam létrehozok valamilyen terméket – nagyon sok különböző verzió létezik. És előáll egy kérdés: milyen módon rendeződik az adósság a külvilágban úgy, hogy ennek során az én szellemi tőkém a lehető legmagasabbra emelkedjen? Hogy egyidejűleg a tőkésedésem a legnagyobb legyen? Természetesen az adósság ilyen rendezése – ez a leloptimálisabb. Akkor jól megőriztem ezt a tőkét. De ha egyszerűen meggyógyulok, akkor ismét meg fogok betegedni. Mivel a külvilágban az adósságom megmarad, és a tőkének nem lesz hozadéka: felélem, az egészséget felélem.

– Vagyis, az adott ember betegségének legfőbb oka – hogy nem képes semmit átadni...

Armen: Nos, akkor a betegség általában ismét előjön. Mivel hitelt kapott, felélte, és minden ismét úgy történik.

– ... az embernek felelőssége van ...

Armen: Elképzelhetjük így: ha valamit végrehajtottam, lelkileg valamit mozgásba hoztam, mondjuk ez valamilyen képződmény, ami először elválasztódott tőlem. Az, ami elkülönül az ember lelkiségétől és önállóvá válik, azt elementáris lénynek nevezzük, az ő szülöttje. A lelkének egy apró része leválasztódott. Önállóan mozgott, aztán mint adósság tér vissza. Aztán érkezik valami a külvilágból, valami emocionális, és az emberre, mondjuk sokkolóan hat. Mondhatjuk, hogy ez a lény visszatért, és azt mondta: „Ahogy engem létrehozta, nem fogad el engem a külvilág, azt mondják, takarodj innen, nem felelsz meg nekem, menj vissza a gazdádhoz, hogy alakítson át téged”. Akkor az ember kap egy érzelmi megrázkódtatást. És azt mondja: Igen, ez az én sorsom, és dolgoznom kell rajta. Valójában egy lényel dolgozik, melyet korábban ő hozott létre, és most visszatért hozzá. Most semlegesítheti azt – a másik felét hozzá tudja adni, vagy teljessé teheti. Akkor ő teljessé teszi, helyessé. Na, éppen erről beszéltem – a kiegészítő kép megalkotásával ennek a lénynek létrehozza a másik felét.

Van egy mínusz-lény, van az ő plusz-fele. Amikor ezek egyesülnek, akkor egy egész jön létre, s abbahagyja az ember támadását. De valójában a világban marad, nem tűnik el. Ezután a sorsa összekapcsolódik az emberrel. Az ember valamiféle tevékenységet ajánlhat fel neki. És akkor ismét mérlegelni kell: az ilyen lény számára milyen típusú tevékenység felel meg? A tevékenység különböző lehet, attól függően, hogy milyen természetű a lény.

Nos, az intuitív dráma módszerét alkalmaztuk az ilyen típusú lények meghatározására, annak a megértésére, hogy mi hozza létre a kiegészítő minőségeket, milyen nevet adjunk neki, és milyen tevékenységet, mellyel például őrző funkciót láthatnak el. Vannak, amelyek az osztályban a nevelőt segítik. Vannak, melyek..., nos általában, az összes ilyen lény emberekkel fog kapcsolatban állni, mivel általuk jöttek létre, ezek nem lesznek tisztán természeti lények, hanem az emberrel lesznek kapcsolatban.

– A külvilág nem fogadja be őket...

Armen: Befogadja, de valamit tenniük kell.

– De hiszen az ember...

Armen: Igen, ez az ő utolsó lépése, felelősséget kell érte viselnie, mondani: „Tessék, már dolgozik”. Valójában ez a jövő. Jelenleg csak valamilyen fél-részecskéket hozunk létre. De a jövőben ki kell ezeket egészítenünk és munkára fogunk. Kiegészíteni, munkára fogni, kiegészíteni, munkára fogni, stb.

– ... az ilyen lényeknek, vagy lehet nekik formulát küldeni...:

Armen: Ez a morális fantázia kérdése, úgy mondanám.

– Tudnak-e más emberekkel is kölcsönhatásba lépni?

Armen: Ha a tanító egy ilyen lényt átalakított, akkor magával viheti az osztályba, és használhatja vagy fegyelmezésre, vagy segíthet a gyerekeknek játszani velük, vagy valami hasonló. Akkor az osztályban más lesz az atmoszféra, ha például egy ilyen lény is segít. De lehet művészeti módszereket is használni, például talizmánt készíteni, ami emlékeztet erre a lényre.

Az elv ez: minden, amit az ember hozott létre, kiegészítésre kerül, és új rendeltetést kell majd neki adni. Mondhatni, hogy ez a lény egy új világot fog létrehozni. Az ilyen lények egy új világ alapjává válnak. Amikor ez az anyagi világ dematerializálódik, ezek a lények megmaradnak. Ők, mint egy mag, ami belenő a jövőbe, a minket körülvevő jövőbeni világgá válnak.

– ...

Armen: Nos, akkor ez nagyon bonyolult lesz. A gépeknek a lényei a jövő szörnyeibe alakulnak át, ha nem kapják meg a másik felüket.

– A pénznek szintén megvannak ezek a lényei?

Armen: Érdekes módon, igen. A pénzen sok ilyen csücsül.

– A képek a bankjegyeken...

Armen: Nekem úgy tűnik, hogy a pénzzel kétfajta lény kapcsolatos. Vannak lelki típusú lények. Ezek irányítják az embert, például amikor boltba megy, és meg akarja venni ezt, vagy azt, akár ismeri vagy nem, akár akarja vagy nem. Akkor egy ilyen játék folyik. Ez egy ilyen lény, így játszadozik az emberrel. Végül valamit megvesz, de aztán újból elégedetlen. Ez egy emocionális típusú lény. S hogy megmérjük a pénzt, ahhoz ezeket előbb semlegesíteni kell. Ha helyesen akarok választani, hogy mibe fektessem a pénzem, akkor előbb ezeket ki kell oltani – a szimpátiámat és antipátiámat. Akkor lesz reális a döntésem. Ezek a lelki típusú lények.

De vannak kísértet típusú lények. Mivel a pénz valamilyen egyezséggel kapcsolatos – elismervény – valójában szerződés – így párhuzamosan sűrűbb, erősebb, éteri típusú lények jönnek létre. Ezek a lények részt vesznek abban, hogy aztán az embereket munkára kényszerítsék, hogy energiát pazaroljanak a pénzért, stb. Ezek más típusú lények, erőteljesebbek. Velük dolgozni – természetesen bonyolultabb. Ott a semlegesítés ezt jelentené – helyes feltételeket alkotni, helyes viszonyokat, helyes szerződéseket kötni a helytelenek helyett, teljességgel meg kell változtatni mindezt. Ez jelentené a kísértetek eltávolítását. Jelenleg sok kísértet van. Az egyik legerőteljesebb kísértet, például: inkarnálódott egy idea, hogy az ember pénzért dolgozik, hogy a munkaerő eladó, hogy az életszellem eladó, mondjuk így, hogy el lehet adni. De ez – nagy kísértet, mivel ez karmikusan a legtökéletesebb elhajlás – az egyensúlyból teljesen az egyensúly nélküliségbe. Ez az, amit ismertettem: egy olyan szükséglet jön létre, ami nem volt, egy olyan munkát hajtanak végre, amelyik abszolút szükségtelen lenne, hogy ezt a szükségletet kielégítsék, létrehoznak egy kiegészítő képet, amire senkinek sem volt szüksége, de szükségessé vált, mivel ott egy lyukat hoztak létre. Ez teljességgel az egyensúlytól való elhajlás. Az összes ilyen erőteljes dolog mögött, mely az embereket dolgozni kényszeríti, kísértetek vannak.

– ... képzeljük el azokat a hiteleket, melyek a lakásra vettünk fel...

Armen: Nos, úgy mondanám, hogy bármely szerződés, ami pénzzel kapcsolatos, ami karmikusan igazságtalan, ilyen kísértetet hoz létre. Bármely szerződés, amit az ember igazságtalannak érez: például dolgozni kényszeríti, ez igazságtalan.

– Ezt az ember maga érzi?

Armen: Természetesen, ezt szubjektíven érezheti. De van objektív karmikus kritérium. Ott, ahol az igazságszolgáltatás és az igaz – ezek szinonimák, és a *jogkövető* – ez olyan ember, aki nem hoz létre karmikus adósságokat, a karmikus törvényekkel összhangban él. Jogkövető, vagyis a jog alapján él, nem sérti a jogot. A jog – ez a karma törvénye, a valódi jog. Az emberi jog – ez a karma törvényeinek torz másolata csupán: szűk keretek közt törekszik a karma egyensúlyozására, ez jogtudomány. De ha ezt nem igaz módon hozták létre, akkor nem hat kiegyensúlyozó módon, energetikai szinten valóban kísérteteket hoz létre. Bármely igazságtalan törvényhozó kísérteteket hoz létre. Mivel a pénz – szintén szerződés, részt vesz ebben a kísértet-folyamatban, a kísértetek életében.

– De azok, akik inkább az elképzelésük, mint a törvények szerint élnek, azoknak jobban igazuk van...

Armen: Ez inkább attól függ, hogy honnan veszik az ilyen elképzeléseket: a sors törvényeiből vagy valamiféle személyes ambíciókból, önző kívánságokból, szükségletekből.

– Armen, mi magunk nem-e olyan magasabb lények szörnyei, kísértetei vagyunk, akik létrehoztak bennünket? Hiszen mégis kapcsolatban állunk a magasabb hierarchiákkal.

Armen: Az ember, mivel szellemi alapja van – magasabb rendű lény, nem kísértet. Mivel szabad tudata van, így nincs a kísértetekkel egy szinten. De ha a fejlődése szellemi tőke nélkül megy végbe, akkor nem lesz magasabb rendű lény, hanem alacsonyabb rangon marad – elementáris lénnyé alakul. Akkor lehet mondani: ez az a termék, ami ebből az egészből maradt.

– És a gondolatok szintén lényekből keletkeznek?

Armen: A gondolatok maguk lények.

– A zsidó vallásban, a judaizmusban, van a cádik meghatározás: a cádik – az az ember, aki mindig igazolja a Teremtőt. Vagyis bármely szituációt, ami vele történik, úgy fogadja, mint a Teremtő akaratát. Ő nem igazodik el sem a lényekben, sem a kísértetekben. Sőt – veszélyes oda menni, mivel az ember sohasem tud eligazodni egy túl bonyolult rendszerben. Ezért, ha egy ember cádik akar lenni, ilyen munkát vehet magára: bármely szituációban, amibe kerülök, különösen, ha az számomra negatív, mentséget találok. Vagyis, így kellett lennie, nem látok minden kapcsolatot, melyeket felém irányulnak, de bármilyen is legyen, jóváhagyom. Ha ilyen módon tevékenykedik valaki, lehet-e a kísértetek világát semlegesíteni?

Armen: Mondhatjuk, hogy az ilyen beállítottság – ez az ősi, indiai tradíció. És az, amit mondtam, hogy az ember most tudja semlegesíteni ezeket az emocionális lényeket, abban az időben ez teljesen speciális előkészületeket igényelt, vagyis – ahhoz a korhoz képest a fejlettség magas szintjét. Jelenleg ez már a szokásos eszközkészlethez tartozik. Abban az időben, mivel ez nem így volt, az okkult iskolákban speciális megvilágosodásra volt szükség. Ezért az, ami akkor volt lehetséges – ez egy ilyen állapot volt. Ez egy kiinduló állapot, amikor az ember még nem tudja az emócióit semlegesíteni, és a gondolataival is ilyen reflexív állapotba kerülni. Akkor az, ami neki segít, ha azt mondja: az, ami történik, karmikusan helyes. Nincs ott semmiféle igazságtalanság. Nem kell tudatosan harcolnom. Mivel ha elkezdek harcolni, nem tudom ezt reflexív pozícióból tenni, ezért az eredmény – hogy az egyensúlytalanság tovább növekszik. Hogy elkerüljük ezt a veszélyt, azt mondták: fogadd be az életszellemet, a buddhit. Majd ő semlegesít, ha te befogadod. Majd ő dolgozik. Csupán adj neki helyet. De ha reflexív pozíciót vesz fel, akkor gyorsabban adsz neki helyet. Ha helyet adsz neki – gyorsabban hat. Ezért tisztán gyakorlati szempontból – több lehetőség van, ha ezt a második lépést szintén megteszed.

– Ha tudod, hogyan kell végezni, vagy ha uralod a technikát.

Armen: Igen, ha uralod ezt a technikát, akkor az mindennél hatásosabb.

– De ha nem uralod, akkor ez igazságos-e ma is?

Armen: Akkor ez igazságos. Mondhatjuk, hogy valójában ez igazságos, de jobb, ha a második technikát is hozzáadjuk, mivel ha a régi technikánál maradunk, és a következőt nem tanuljuk meg, akkor lemaradunk. Egyszerűen lehetetlenség lesz: jön egy ilyen teher, ahol az ember mondja, mint Jób: egyszerűen nem érti, miért van ez így. Végül az, ami az embert éri, fokozatosan egyre nagyobb lehet, és erősebben kell majd dolgozni. És ha nem erősítjük a szabad tőkénket, akkor nem fogunk boldogulni, az áramlat eltapos.

– De itt van a kérdés folytatása: ha az ember nem képes reflexív pozícióba kerülni és tovább haladni, akkor az ilyen pozíció mégis jobb, mint a ...

Armen: Mint káromkodni vagy ilyesmi? Nos, nyilvánvaló, hogy az ilyen hozzáállás jobb. De én azt gondolom, hogy a modern ember már képes ezt megtenni. A modern kor olyan, hogy ez lehetséges. Egy átlag ember meg tudja ezt tenni. Vannak olyanok, akik nem tudják. Vannak, aki jóval többet is tudnak tenni. De az átlag ember képes ezen a szinten dolgozni, és ez nem természetfeletti.

Армен: Van-e még kérdés?

– (egy érthetetlen kérdés)

Armen: Ez nem tartozik a témánkhoz.

Akkor inkább álljunk meg, mivel az elején mondtam: az a magyarázat, amit adok, egy programként viselkedik, ezért, ha azt kérdezzük „És mi van a konkrét esetben?” – akkor arra törekszünk, hogy a program-fogalmakból – kép, kiegészítő kép, karmikus kapcsolatok, stb., morális súly, bankjegyek – kiindulva törekedjünk elemezni minden konkrét eseményt. Természetesen, abba a problémába ütközünk, hogy nem fogunk pontosan minden karmikus kapcsolatot látni. Azt tehetjük, hogy ebbe a reflexív pozícióba állunk, a lelki szintet semleges állapotba tudjuk hozni, és mérlegelni tudjuk egy adott esemény morális súlyát. Valószínűleg ennél messzebbre nem jutunk. De mégis, ha csak ennyit teszünk, a cselekedetek rendezettsége magasabb lesz, mint ha standard módon cselekszünk, ahogy az ember ma a pénzügyi problémáit megoldja. Nagyobb lesz a rendezettség, ha a pénzhez szimpátiával viszonyulunk, még ha pénzügyi problémát oldunk is meg.

Például ha találkozom egy másik emberrel, és pénzügyi problémát kell megoldanunk – ha képes vagyok a lelki állapotomat semlegesíteni és átérezni az ő lelki állapotát, hogyan éli meg az ő szükségleteit – együtt érezni az ő szükségleteivel – akkor meg tudom mérni, hogy mennyit nyom az ő szükséglete valójában, és nem azt, amit én gondolok. Lehet, hogy valaki azt mondja: „Helikopterre van szükségem” – és lehet, hogy azt gondolom „Ez képtelenség” – de valójában ez a valóság, és nem képtelenség. Számára ez egy valós karmikus helyzet. Ahhoz, hogy megmérjem, előbb ezeket az állapotaimat ki kell oltanom – a múltkori előadáson erről is beszéltem – és akkor tudom magamat valóságosan beleélni magamat a másik helyzetébe. Legalább lelki szinten ezeket a viszonyokat akkor lehet majd szabályozni, és a pénzjegy bizonyos értelemben segítség lesz. Természetesen nem mondhatom, hogy minden kapcsolatot teljesen láttam, mindent számításba vettem, stb. – ezt lehetetlenség tenni, biztosan fogunk hibázni, ha ilyen messzire jutunk. De valamilyen terület mégis objektívebb lesz, mint egyébként lenne, ha tisztán szubjektíven veszekednék a másikkal a pénz miatt.

Ezért az, amit most megneveztem, tisztán technikailag – ez realitás, egy lehetséges realitás. Vannak lehetetlen dolgok. Ezeket is már neveztem már, pl. lehetetlen, hogy találkozzva egy emberrel látom az összes inkarnációt és az összes karmikus kapcsolatot, és azt mondom: ezek a kötelezettségek, ilyen módon ... Jelenleg ez egyszerűen nem reális.

Nevezhetjük ezt egy programnak, amelyen lehet dolgozni, és azt mondani: na ez lenne valójában a feladat. Ha teljesen tudatosan akarunk dolgozni, akkor az alkímiai bank – ez a karma bankja. De azt kell mondani: most a szellemi világban dolgozunk. Ott nagyon sok közreműködő van ebben a bankban. Ez egy valódi bank, és ahogy magyaráztam ezeket a dolgokat – a szellemi világban ezek a folyamatok valós dolgok: amikor az ember él, amikor meghal, amikor a szellemi világba megy, amikor az új életét állítja össze, az új tervét – mindez valóság. Csak olyan lények vesznek részt benne, akik több millió, több milliárd évet dolgoztak már ezen a szinten a karmával.

Amikor néhány évvel ezelőtt először hallottunk arról, hogy van karma, akkor az évmilliárdokkal összehasonlítva ez egy más szint. Érthető, hogy ebben a bankban kevés az, amit tenni tudunk.

Kevés, de valamit mégis tudunk tenni. Mi az, amit „valaminek” neveztem? Az, hogy lelki szinten a pénzhez való viszonyban a megszokott helyett valami szokatlant, vagyis az empátiát vigyük bele, és mérlegeljük ezeknek a dolgoknak a morális súlyát, és ne az érzelmi súlyát. Ennyit már elkezdhetünk tenni. Minden egyéb az Isten vagy a Sors kegyéből rendeződik, vagy az is lehet, hogy nem sikerül, de mégis tudni fogom, hogy amit meg tudok tenni, azt megteszem. Legalább azt, amit meg tudok tenni, megteszem.

Például, ezekkel a lényekkel, amik a pénzzel kapcsolatosak. Minden embernek van valamilyen érzelmi kapcsolata a pénzzel. Mindenkinek. Ha valaki nem lát idegen bankjegyet, hanem a saját bankjegyét látja, és döntenie kell, hogyan viszonyuljon hozzá, megváljon tőle, vagy nem, rögtön megérzi az ilyen lényeket. Az ilyen lény rögtön megjelenik, igaz? Először az ember asztráltetésben kezd el aktívan hatni. Azt vegyem-e meg, ami drága, vagy azt, ami nem drága, meg kell-e vennem? Ezekben a kételkedésekben mindig ott vannak...

Ezek a lelki áramlások – egy elementáris lény valós megnyilvánulásai. Ha most nem az ő hatására akarok valamit tenni, hanem önállóan, akkor először semlegesítenem kell, ki kell vezetnem a lelkemből, egy kiegészítő képet létrehoznom hozzá, és azt mondani: előbb el kell hallgatnia. És azután megint mérlegelek: megveszem-e ezt az árut ezért a pénzért, vagy nem, vagy nem állok készen a megvételére? Megfelel-e az, amit én pénzként odaadok, annak, amit kapok érte, mint kiegészítő kép, ami a szükségleteimet fedezi. Szükségem van-e rá? Vagy ez annak a lénynek a szükséglete, aki játszadozik velem? Akkor már többé-kevésbé rendezem a viszonyomat a pénzzel. Valójában nehéz *többet* tenni. Mondom – nehéz mérlegelni, mit jelent a másik ember karmája, mit kell nekem még az ő számára létrehoznom, stb. Általában az élet egyszerű, rákényszerít a cselekedetre, de az életnek segíthetünk. Ha az ember empatikus állapotban tevékenykedik, akkor a karma jobban dolgozik, egyszerűbb neki, a mai időkben. De ha nem empatikus állapotban vagyok, akkor ott annyi parazita gyűlik össze, melyek közvetlenül nem segítik a karmát, hanem rátelepednek az emberre, hogy minden tolódik. Ezekre a „csalikra” rá kell ismernünk, és semlegesítenünk kell.

A valódi semlegesítés – ha ez egy lelki lény – akkor elegendő, ha ezt érzésben tesszük. Ez azt jelenti, hogy az egyik megéléshez hozzáadok egy kiegészítő másikat, és ezáltal objektívvá válik. De ezt már mondtam, nem fogom ismételni. De ez egy valós cselekedet, asztrális szinten valóban lezajlik. Teljesen valóságosan a lény mintegy megkapja a másik felét. Amennyire tudom, érzékelem ezt, és aztán azt látom, hogy más a viszonyom a bankjegyhez is, meg az áruhoz is. Ez valóban megtörténik, és nem egy absztrakció.

A PÉNZFORGÁS PÉLDÁJA A TALLINNI KÖZÖSSÉGBEN

Armen: Van egy konkrét példánk. A közösségben megjelenő pénzkérdéssel foglalkoztunk. Az intuitív dráma módszerének segítségével felállítottunk egy képet, megjelenítettünk fontos tényezőket, melyekről tudtunk, és mindez egy képpé alakult. Nos, van a vérnyomás, és a pénz nyomása – és aztán megint nem csak analógia, de lehet beszélni a pénzkeringésről és a vérkeringésről. A szociális szervezetben a pénz áramlik, a fizikaiban pedig a vér. Egyik vagy másik emberrel emocionálisan ez igen intenzív kapcsolatban áll. Az emóciók a vérben aktívan hatnak, a pénzzel szintén aktívan kapcsolatosak, ezért megint olyan, mintha egymás tükrei lennének. Ha ezt figyelembe vesszük, mondhatjuk: ha egészségessé teszem a pénzviszonyokat, akkor a saját vérkeringésemet gyógyítom. Ha egészségessé teszem a saját vérkeringésemet, akkor a pénzáramlást is gyógyítom. Az egyik egyszerűen össze van kötve a másikkal. A vér betegsége és a pénz betegsége – ezek összekapcsolódó dolgok.

Most képzeljük magunk elé: a közösségben volt az a helyzet a pénzzel... Az a kérdés állt elő, hogyan hozzuk egyensúlyba azt, ami beérkezik s kimegy, mint bevétel és kiadás... És mivel ez az egyes emberekkel áll kapcsolatban – az emberek a közösségbe pénzt áldoznak, a közösségnek nincsenek semmiféle hivatalos bevételei, csak adományok: ha az ember akar – ad, ha nem akar – nem ad – és ebből kell a közösségnek élnie. Az volt a kérdés, hogy mi zavarja vagy nem zavarja ezt a folyamatot?

Megvilágosodott, hogy azzal kapcsolatban, ami a közösségben zajlik, ebben a képben, az embereknél, akik ebbe a közösségbe jönnek, kapnak valamit, majd elmennek – egy lény ül. Ez a lény, nos, hogy is mondjam – egy bizonyos típusú parazita, mondhatjuk így. Ennek a lénynek van valamiféle karaktere, vannak valamilyen jellemzői. Az intuitív dráma segítségével ezt a lényt többé-kevésbé meg tudtuk nevezni, jellemezni, hogyan hat. És a kiegészítő hangulat megteremtésével – lehet így nevezni (maga a hangulat – ez szintén asztrális energia) – semlegesítődik ez a lény. Egyensúlyt hoz létre, aztán ez a lény változtatja a tulajdonságait. Mindez az intuitív drámában történik. Párbeszéddek zajlottak, valamilyen cselekedetek történtek, ezáltal minden változott, változott a lelki atmoszféra. Ez arra mutatott, hogy ezek a lépések megváltoztatják azt, ami volt, valamilyen másra. Erre irányultunk. Aztán saját nevet adtunk ennek a lénynek, megneveztük, és feladatot adtunk neki. Hogyan hangzott ez a feladat?

– Előkészíteni a helyet, ahol a templomunk lesz felépítve.

Armen: Igen, lehet így nevezni – előkészíteni a helyet. De lehet azt mondani: mindez fantázia, az emberek játszadoznak, mint a színházban, meg minden... Milyen viszonya van ennek az asztrális világhoz, az éterihez és a fizikaihoz? Lehet, hogy semmilyen. De ha aztán megnézzük a külső eseményeket, akkor azt látni – ezek a lények hatnak... Hogyha hatnak, akkor ez azt jelenti, hogy azok az emberek, akik kapcsolatban állnak egyik vagy másik szituációval, eseményvel, kapcsolatban állnak bizonyos lényekkel, párbeszéd történik, tudatos vagy nem tudatos. Ha valamilyik lény korábban mondjuk egy módon hatott, akkor most lehet, hogy másképpen hat. Lehet, hogy minden másképpen fog történni. Valamilyen események történnek, És hirtelen elkezdenek teljesen más emberek beszélni, teljesen más szervezetekből valamilyen közös projektről, ahol valamit építeni akarnak, és meghívják részt venni. Mondjuk ilyen dolgok jelennek meg.

Vagyis valóságosan volt egy bizonyos asztrális lényünk, amelyik megváltoztatta a karakterét. Ha korábban valaki abból a projektből konkurenst látott volna itt, eszébe sem jutott volna, hogy együttműködjön velünk. Most pedig teljesen más érzései és ideái vannak. Azt mondja: ülünk össze, gondolkozzunk, nézzük meg, mi lenne, ha közösen tennénk valamit? Vagyis, ezek már valós lépések, melyek a lelki szintet érintik, de a lelki szinten keresztül eljutnak a külső látható cselekedetekig, amikor az emberek együtt ülnek, és valamit megvitatnak. Ez teljesen valóság, egyáltalán nem fantázia. Az intuitív dráma módszerével kezdtük, de létezhetnek más módszerek is... Azt mondom: lehetnek más módszerek. Csak tudni kell, hogy egy ilyen karmikus folyamat zajlik. És ezek a folyamatok – a pénzlényekről. És ezeknek a lényeknek még megfelelő feladatot kell keresni.

– És a művészen keresztül ... a lény kiegészítő képének ... valamilyen feladatot tudunk adni ennek a lénynek ... kép vagy szobor segítségével?

Armen: Nos, a művészet azt jelenti, hogy még valamilyen külső formát is adok neki, mintegy fókuszot adok neki fizikai szinten. Ezeknek a lényeknek valahol van egy középpontjuk. És ezért, ha egy képet alkotok számukra, akkor a fókuszot is létrehozom neki. De a lény valójában nem fizikai szinten létezik, nem a papíron csücsül, az ő realitása mégiscsak lelki szinten van, ha ez egy lelki szintű lény.

– Ez a lelki lény, amelyik lelki szinten helyezkedik el, akkor nem egy folyamatba kapcsolódik bele? Mivel lehet, hogy ez az a lény, amelyik nemcsak a pénzzel kapcsolatban segíthet és hathat? Mivel ha lelki szintről beszélünk, akkor lehet, hogy ez a lény az, amelyik más helyzetekben is fog dolgozni, nemcsak a pénzzel kapcsolatos helyzetekben?

Armen: Ez ennek a lénynek az erőitől, az energiáitól függ, sok tényezőtől. A történetétől, a karmájától, mondhatjuk így. Hogy milyennek lett létrehozva, hogyan változott, milyen szituációban tűnt fel, stb. – sok tényezőtől függ.

Mondjuk, amik körbevesznek bennünket, mint természeti lények, ezeket nem az emberek teremtették. Ezek már akkor is léteztek, amikor az ember még úgymond gyermeki tudatállapotban volt, a természetben már akkor is hatottak természeti szellemek. Az emberek érintkeztek velük, de nem az emberek által jöttek létre. Saját feladataik vannak, a növények életével kapcsolatosak, a természeti jelenségekkel, az elemi erőkkkel, elemi lények, nagyon sok különbözőféle van. Magasabb hierarchiák korábbi tevékenységének eredményei. Ezek valamikor lényeket hoztak létre, melyek nem voltak tökéletesek, aztán tökéletesítették őket, és feladatokat adtak nekik. Ez a feladat – abban a világban dolgozni, ahol most az ember él – dolgozni ebben a világban, rendezni az ember környezetét. Ezt nem az ember hozta létre.

Az, amit most létrehozunk, távoli perspektívában is működni fog a világban, mely utánunk lesz, ezért ez a munka – még a legkisebb gyakorlat is, ilyen kis emocionális képződményekkel a tudatunkat építjük – persze csak kissé, ez a realitás – mivel a jövőben teljesen szükségszerű lesz, hogy ezeket a nem teljesen kész lényeket a helyes állapotba vezessük és munkát adjunk nekik. Hogy milyen munkát adok neki – ez természetesen tanulható, lehet próbálkozni. Néha jobban sikerül, néha kevésbé. Mindez alapján még elég újnak minősül.

CSALÁDI KÖLTSÉGVETÉS ÉS ALKÍMIAI BANK

– Armen, van-e valami különlegesség a családi költségvetéssel kapcsolatban?

Armen: Alapjában nincsen. Ha ugyanezt a programot a családi költségvetésre fordítjuk át, akkor mondhatjuk, hogy konkrétabb lesz. A családi költségvetés – ez szintén egyfajta kisebb bank. Meg kell kérdeznünk, milyen részlegei vannak egy banknak, és ennek megfelelően milyen részlegei kell, hogy legyenek a családi költségvetésnek? Nem különbözik egy nagy banktól – ez egy kis családi bank. És alapjában mondhatjuk – ugyanazon az elven kell, hogy működjék, ahogy egy nagy banknak is kell működnie.

Vagyis, van a család – ez egy meghatározott közösség, a közösségben meghatározott pénzfolyamatok zajlanak. És a szívnek egy olyan szervnek kell lenni, mint azoknak a folyamatoknak az érzékszerve, melyek mint pénzfolyamatok zajlanak. Ennek a szervnek érzékelnie kell, reagálnia, ezekhez a folyamatokhoz kiegészítő folyamatokat képezni, és azokat semlegesíteni. Ezt jelentené a családi bank.

De lehet – mondjuk így – részlegekre felosztani. Tallinnban Igor tartott egy szemináriumot a finanszírozások alkímiájáról, és rámutatott, hogy ebben a bankban kell néhány részleg, mivel ezek a folyamatok különfélék.

Vannak folyamatok, melyek ezekkel a nem közvetlen kötelezettségekkel kapcsolatosak – a folyó pénzek, igaz? Nos, képzeljünk el egy szituációt, mint a bankban: vannak folyó, forgópénzek. Ez az, amit már megneveztem – van áru, ami egy kiegészítő kép valamilyen adóssághoz, és a pénz mintegy közvetítő, ami az egyiktől a másikhoz átvész. Az ilyen pénzeket forgópénznek nevezzük. Ez a legegyszerűbb folyamat. De mit jelent ez a valóságban?

Ha ismét egy magasabb szintre emelkedünk, mondhatjuk, hogy a bankban kell egy részleg, amelyik befogad valamilyen pénzeket. Mondjuk jön egy kliens, és azt mondja: beteszek valamilyen pénzt, vagy kapni szeretnék – nem fontos.

Aztán kell egy olyan részleg, amelyik ennek a kliensnek a sorsával foglalkozik. És meg kell kérdeznie: itt van ez az ember, aki vagy kapni akar valamit, vagy átadni. Hogyan áll ez kapcsolatban a sorsával? Ez az ember betesz a bankba valamit, vagy hitelt akar kapni, vagy mást... Lehet egy ideája arról, hogy milyen pénzeket ad vagy kér. Lehet, hogy egy adományt ad.

Ha ez a részleg, amelyik fogad, *ideálisan* működik, azt kellene mondania: ennek az embernek meghatározott, mondjuk karmikus kötelezettségei vannak; és ez a saját pénze gyűlt össze. A pénz segítségével egy kiegészítő képet kell megalkotnia, lezárni ezeket az adósságokat. Vagyis ezt a pénzt valakinek valójában át kell adni, hogy lezárja ezeket az adósságokat. Ezt lehet folyó elszámolásnak hívni, melyek közvetlenül lezáródnak. Vagyis ez egy olyan részleg, amelyiknek azt kell néznie, hogy milyen sorsa van annak a kliensnek, amelyik pénzt hoz.

– A kliens – ez egy családtag?

Armen: Az adott esetben ez lehetséges ☺ ☺ ☺

– Hozza a pénzt, és megvizsgálod ☺ ☺ ☺. Nem, a karmád szerint neked ez az adósságod van.

Armen: Igen, és általában így van, mivel ez sokszor éppen a folyó kiadásokra megy. Vagyis azt mondják: itt vannak az adósságok, emitt a pénz, rendezni kell azokat – maga az élet kényszeríti ki. A pénz segítségével kiegészítő képként árut vagy valami mást lehet odairányítani, és akkor lezárul. Vagyis az első részleg általában a kötelezettségek nyilvántartásával foglalkozik. Igen, azt mondja: „Itt és itt vannak adósságok, amiket le kell zárni”. Aztán van még egy rész, ami az adósságokon felül van. Vannak még befektetések – abból, amit behoznak. Vannak olyan dolgok, amik inkább a tőkéhez sorolandók, vagy fizikai vagy szellemi értelemben. És ennek a részlegnek ezt szintén el kell végeznie.. A befektetés alatt...

– Armen, mit ért a befektetés alatt?

Armen: Nos, befektetésnek azt nevezném, hogy van valamilyen idea, ami a szellemi világból érkezik, és aztán realizálódik. Azt nevezzük befektetésnek, ha van a családban szellemi tőke.

A »CSALÁD« PROJEKT

Nos, a „Család” projekt – ez szintén egy befektetés, amikor két ember ezt mondja: családot akarunk létesíteni, és azt akarjuk, hogy ez a család helyesen éljen. Mindkettőnknek van szellemi tőkéje. Ez azt jelenti, hogy mindketten képesek vagyunk szabad döntést hozni egy család létrehozásáról. Mindketten meghoztuk ezt a döntést. Amennyiben ez szabad döntés volt, akkor ez olyan, mintha befektettünk volna abba. De ez a család még valamilyen szellemi folyamatokat igényel. Pl. az is kell, hogy a szellemi szint mellett még valami a lelki szinten is megtörténjék. Hogy a családnak lelki szervezete is legyen, hogy élni tudjon. A lelki szervezet képzésére szintén be kell valamit fektetnem. Magától nem fog létrejönni. Lehet, hogy még valamilyen pénzforrás szükséges. Lehet, hogy együtt el kell valahová menni, pl. valamilyen rendezvényre, hogy valamit együtt lélekben átéljünk, lehet, hogy szabad idővel kell rendelkezünk ahhoz, hogy egyszerűen csak beszéljünk – mindezt befektetésnek nevezhetjük.

A család új projektjét, ha a családot projektnek hívjuk – akkor ez egy befektetés. És folyó ügynek azt nevezzük, ami fenntartja annak az életét, ami már van. Ha valami már létrejött, hogy fenntartsuk, ezt lehet a családban folyó ügyeknek nevezni. De ha azt mondjuk: „Ez még nincsen, de létrehozuk” – ha éppen csak meghoztuk a döntést, hogy együtt akarunk élni, akkor még

nagyon sok lelki dolgot kell befektetni, sok fizikai energiát is bevenni, és akkor érhető lesz: kezdetben ez inkább befektetés, mint fenntartás.

Inkább a jelenhez tartozik a szimpátia, antipátia, szerelem – valami az elmúlt életből. Mindez inkább folyó ügy. És ha létrehozok egy „Család” projektet egy *új család* értelmében – beszéltem már a *régi családról* és az *új családról* – akkor ez valójában egy befektetés – ez még nincsen, és én létrehozom. És mindaz a pénzeszköz, ami ehhez szükséges, a jövőbe lesz befektetve. A következőt mondom: egymásba szeretünk, és együtt akarunk élni. Alapjában ezt elköltjük. Ez a sors előlege, ez egy hitel. Ha a szerelem elmúlik, akkor azt jelenti, hogy a hitelt elköltöttem. Ezután az a kérdés, helyesen forgattam-e vagy sem?

Helyesen forgatni lelki szinten azt jelentené, hogy az alatt a három év alatt, amíg tart a szerelem, amíg nem fejeződik be, megtanulom önállóan létrehozni azt a szimpátia-mezőt, amelyik enélkül, az én saját munkám nélkül, nem létezne. Akkor mondhatjuk, hogy helyesen forgattam: a hitelt visszaadom, de valami marad is nekem. Megmarad egy önálló képesség, mondjuk így, érdeklődést és szimpátiát érezni a másik iránt, és a másik oldalról szintén. Ehhez pénzre is szükség van. Kellenek források, hogy együtt el tudjanak menni valahová és együtt végezzenek valamit, külső formát kell ennek adni, Sőt, egy lakásban élni és nem külön – ehhez is pénzeszközök kellenek, igaz? Nos, ezt nevezem befektetésnek.

– Mennyire kapcsolódik ez a forgáshoz...?

Armen: Ezt nehéz megfogalmazni, de mégis, az egyik befektetés, a másik pedig folyó kiadás.

– Az, amit a folyó kiadások kapcsán mondott?

Armen: Nem teljesen. Van egy harmadik variáns.

– Adomány... a színházba menés a befektetéshez tartozik vagy a folyó kiadáshoz.

– Az a kérdés, hogy mi célból mész a színházba.

Armen: Alapjában attól függ, hogy milyen valós szándék áll emögött. Vagyis, ez inkább egy szokásos automatizmus, vagy pedig egy szabad erőfeszítést tettem, ami mint színházba menés realizálódik. Ekkor ez befektetés.

– És mi a harmadik?

Armen: Az adomány.

– A családban általában kevés az adományozás☺.

Armen: Nos, ha a családra mint egységes szervezetre tekintek, akkor az adományozás azt jelentené, hogy ez a családon kívülre megy. Ha az emberre mint külön rendszerre tekintek, akkor természetesen az adomány – az, ami kilép tőle. A család adománya pedig kilép a család határain túlra.

– Akkor az, ami a gyerekeket érinti, az befektetés?

Armen: Valójában igen.

– Nyugdíjalap ☺.

Armen. Igen. De miért is ne? Korábban ez így is volt. Ez megfelel a valóságnak. A gyermekek voltak a nyugdíjalap.

– ...

Armen: Nos igen. Ebben az aspektusban ez egy befektetés. Ha a gyermeknek képzést nyújtok, akkor ez valójában egy befektetés. De ha mindezt felemelem egy felsőbb szintre, mondhatom:

„Nekem van egy karmikus kötelezettségem a gyermekekkel kapcsolatban. És egyszerűen emiatt most meg kell tennem ezt vagy azt.” Ez – tisztán karmikus. Befektetésnek minősül alapjában az, amit nem pusztán a megszokott tradicionális ösztönös szülő-gyermek viszonyból teszek – szeretet és hasonlók – hanem az, amit akkor hajtok végre, amikor így nézem: itt vagyok én, mint egy individualitás, ő is egy individualitás – ez két individualitás. És ezen a szinten látom: ennek az individualitásnak vannak valamilyen feladatai, van életmissziója, stb. És ezt támogatni akarom. És akkor lehetek befektető, az ő életébe fektetek be. Megint csak a szándéktól függ, hogy miért teszem ezt.

A gyermekek – ez mindig karmikus kötelezettség? Vagy lehet, hogy pusztán két lélek együttműködése, akik megbeszélték a közös munkát? Vagy ez mindig a gyermek karmája?

Armen: Ezt megint mindig nagyon konkrétan kell megvizsgálni.

– De mégis, lehetséges-e, hogy ez két lélek együttműködése?

Armen: Az a kérdés, hogy születhetnek-e egy családba lelkek, akiknek nincsen karmikus kapcsolatuk? Hogy ebben az értelemben nincs kapcsolatuk?

– Nincs karmikus kötelezettségük. Van karmikus kapcsolatuk, de nincs karmikus kötelezettségük.

– Bármilyen kapcsolat – ez kötelezettség.

– Akármilyen kapcsolat – ez valóban kötelezettség?

Armen: Nos, alapjában, egy kapcsolat – ez kötelezettség, ha nem én hozom létre egy adott pillanatban, ha nem az én művem, ha ott tudatosan, mint egy szabad individualitás, a létrehozásban nem veszek részt.

Szeretet és szerelem – mi a különbség? A szerelem – ez egy karmikus kapcsolat, ami azért van, mert van. A szeretet – ez az én szabad cselekedetem, ami belőlem áramlik és a másiknak adom, habár semmi sem késztetett arra, hogy ezt tegyem. Természetesen ez szintén egy kapcsolat, de teljesen más aspektussal: mert ez szabadon hagy. Azt a kapcsolatot, ami szabadon hagy, hogyan nevezzem? Ez egy paradox – kapcsolat, amelyik nem hat...

– Ez két szabad ember kapcsolata, akik megdolgozták a saját negatív karmájukat.

Armen: Igen, mondhatjuk így. Csak a kapcsolat szó maga, mintegy ellentmond a szabadságnak.

– A társadalomban majd valamikor az lesz a törekvés, hogy az emberekből egy olyan csapatot alkossunk, akik a karmikus kötelezettségeiket megdolgozták, és szabad közösségben valami újat hoznak együtt létre. Ide kell mindnyájunknak megérkezni. Ez valóban lehetséges?

Armen: Igen, ez lehetséges. Korábban még a karma előtt a családi kapcsolatok egyszerűen jöttek létre. Azelőtt az embereknek, amikor megszülettek, még nem volt karmájuk. Az emberek még keveset találkoztak ahhoz, hogy karma legyen. A karma létrejött. A kapcsolatok azáltal jöttek létre, hogy az emberek ugyanabba a véráramlatba tartoztak. Ez mesterségesen jött létre, erősen kapcsolatba kerültek ezáltal, két szabad individualitás egy vérségi áramlatba került. Ezután törvényszerűen sűrűlőds kezdődött közöttük, és karma keletkezett. A következő életben már volt, de addig nem. A karma azért jött létre, mert ők ugyanabban a nemzetségben, ugyanabban a családban voltak, de ezt megelőzően nem találkoztak. És ösztönös szinten ez már individuálisan összekötötte őket. Ezért az ilyen kapcsolatok – ez a harmadik változat. Karma nincs, de kapcsolat van. Most ez már ritkán van. Manapság minden már annyira összefonódik, hogy nem kell ilyen jellegű kapcsolatokat mesterségesen létrehozni. Ezért a rokoni kapcsolatok, fokozatosan semlegesítődni fognak. Vannak karmikus kapcsolatok, és vannak azok a kapcsolatok, melyeket az ember szabadságból hoz létre. Nos, a család – szintén ilyen kapcsolat két házastárs között.

Ami a gyerekeket és a szülőket illeti, úgy a mai időkben nem mondható, hogy a földön valamilyen szabad kapcsolatot létesítek a gyerekekkel, mivel, ahogy mondják, a gyerekeket egyelőre még nem választjuk.

– Akkor miért kell beléjük invesztálni?

Armen: Ez már a szellemi világban meg volt beszélve, hogy ott van a szellemi tőke, itt pedig valami... Hitelt adok neki, egy fizikai befektetőként lépek fel, ő pedig – szellemi befektető, az adott esetben. Olyan, mintha egy projektet állítottunk volna össze vele...

A jövőben a helyzet ismét meg fog változni. Megint csak, a jövőbeni fejlődés abban az irányban halad, hogy az ember tudata felemelkedik a születés előtti életig. És akkor például az ember figyel, és azt mondja: vannak valamilyen lelkek, melyeknek a földre kell érkezniük. Ilyen vagy olyan genotípusra van szükségük. Ezt a genotípust ez a két házastárs tudja létrehozni – akkor ez a döntés. Akkor függetlenül attól, hogy van-e karmikus kapcsolat vagy nincsen, lehetőséget lehet adni valamilyen léleknek valamilyen családban megszületni, ebbe a vérvonalba bejutni. Ismét lehetőség lesz kívülről ebbe a vérvonalba kerülni, és az ember tudatosan fogja ezt a döntést meghozni. Akkor ez már olyan lesz, mintha ...

– Akkor ez karma-létrehozás lesz?

Armen: Igen a karma amiatt fog létrejönni, hogy ugyanaz a vérvonal, de mivel ott már szabad tudattal többet fog tenni, így az ilyen karma aktívan fog semlegesítődni: az ember nem egy vér szerinti lény lesz, hanem egy individuális lény.

– Érdekes, hogy van egy nép, Izrael területén él, a drúzok. És amikor az egyik találkozásunkkor náluk voltunk, akkor elmesélték, hogy van náluk egy olyan legenda, hogy ha valaki, különösen egy fiatal ember, eltávozik, akkor szinte még abban a nemzedékben feltűnik valahol egy gyermek, aki mindarra emlékszik, ami ezzel az emberrel történt. Vagyis ugyanahhoz a néphez és ugyanabba vagy egy közeli családba tér vissza.

Armen: Nos, én nem gondolom, hogy aki visszatér, az ugyanaz. Mivel van egy nemzeti emlékezet. Lehet, hogy ennek a népnek olyan a felépítése, hogy a nemzeti emlékezet erős. A nemzeti emlékezet – ez egy alacsonyabb szint a saját újramegtestesüléshez képest. Jobban megőrződnek az emlékek, mint a saját életünké. Ha ezt az ember nem tudja, akkor azt mondja: „Ez én voltam”. De valójában ezek az ő ősei vagy rokonai.

– Akkor helyesen lehet-e érteni, hogy a családi költségvetéssel való szellemi munkának abból kell állnia, hogy úgy kell terveznünk, hogy az egyik rész a folyó kiadásokra menjen, a másik rész, mint a gyermekbe vagy a saját szellemi fejlődésünkbe való befektetés, és valamennyi – ez a legnehezebb – valamilyen adományra? ☺

Armen – Igen, mondhatjuk így. Ezt az első részt – folyó kiadások – ezt elég széleskörűen is lehet érteni. Az a helyzet, hogy minden ember, ha valamit hoz a családba, akkor ő adni fog. És meg kell mondani, hogy a családi költségvetésnek egyensúlyban kell lenni (karmikus költségvetés): amennyit adnak, annyi kapnak. Ez az ideál – a karmikus költségvetést egyensúlyba hozni horizontális szinten. És ez nemcsak a pénzen keresztül kerülhet egyensúlyba. Gyakran történik: az egyik sokat keres, a másik keveset. Akkor nem az a kérdés, hogy egyforma mennyiségű pénzt kell keresni – hanem az, hogy az egyik pénzt visz bele, mint kiegészítő kép, a másik pedig valami mást – például vigyáz a gyerekekre, vagy háztartást vezet. Karmikus értelemben ugyanannyit fektet be, mint a másik. És itt nagyon fontos, hogy egyik se gondolja: „Mivel én hozok pénzt, ez azt jelenti, hogy csak én dolgozok”. Gyakran van ez a helyzet, hogy nem a karmikus kiadásokat és bevételeket tekintik, hanem csak a pénzügyi kiadásokat és bevételeket, és ezért van ez az elhajlás. Mivel a másik ember, amelyik pl. pénzügyi értelemben kap, szellemi szinten éppen hogy nagyon is ad: ott van a hála, és minden, ami csak kell – a lelki,

és lehet, hogy az sokkal többet ér, mint amit a másik pénzügyi értelemben ad. Vagy az is lehet, hogy az egyik materiális szinten dolgozik, az anyagiakról gondoskodik, de szellemi szinten nem fejlődik. A másik pedig mondjuk a család szellemi fejlődéséről gondoskodik, neki köszönhető, hogy az első is tud növekedni szellemi szinten, például másként egy nagyon alacsony szinten maradna. A másik pedig abba visz szellemi tőkét.

– Vagyis, ha ő maga nem is foglalkozik ezzel, csak mellette van, akkor is emelkedik?

Armen: Valójában igen. Legalábbis ez már létrehozta a feltételeket. Ezt általában szintén nem veszik észre, sőt negatív reakciót idéz elő. De az a helyzet, hogy aki szellemi tőkét kap, képes azt a családba fektetni, s nem csupán magának gyűjtögetni...

– Vagyis nem lehet azt mondani, hogy ha mi itt ülünk és szellemileg fejlődünk, akkor ezzel hozzájárulunk a családhoz, ha ezt a hozadékot valamilyen módon vissza nem vesszük a családba, át nem adjuk.

Armen: Azt kell nézmem, hogy amit elérek a szellemi szint emelésével, milyen módon kell a családba befektetnem. Ugyanolyan mértékben, mint amennyit onnan elhozok anyagi forrás képében.

TIZED

– Kérem, beszéljen a 10% adakozásról.

Armen: Amikor a tized elvét bevezették, az valójában a jövő ösképe volt. Igen, hiszen lehetett ezt mondani: abban az időben az ember még *valóságosan* adományozni sem volt képes, nem szólván a 10%-ról. Abban az időben ráadásul még 1% sem volt valójában az övé. De a jövőben, amikor az ember tökéletessé válik, a fejlődésében magas szintet ér el, akkor eljőhet az a szituáció, hogy az ember már a tizedik szellemi hierarchia tagjává válik, a teljes alkotó szellemi világ egy tizedévé. Az emberiség a 10 hierarchia egyikévé válik, s mivel a hierarchiák mindig adnak valamit egymásnak és kapnak, így mondhatjuk a következőt. Az ember – kilenc tized nem az övé, és egy tized lesz, ami az övé, amikor valójában emberré válik. Ami az övé, azt tudja adni. Ami nem az övé, azt egyszerűen nem adhatja. Az van neki. De abban ő nem minősül olyanak, mint aki ad.

Megkérdezhetjük: mennyire valós az, ami van nekem, ezt én adom? – természetesen, itt felborul a rend. Vannak ugye a kötelezettségek, és minden, ami kell – abban a pénzben, amit adományozok. Azt *gondolom*, hogy a tizedet adományozom. Az én szellemi szintemen ez még lehet így, de fizikai szinten valójában semmi különös sem tudok adni. De ez egy ideál, a jövő ösképe, amikor az emberek a szabadság szellemei lesznek, akkor az egész világ 10%-a – szabadság lesz, és ez lesz az emberiség hozzájárulása a világegyetemhez. Ez lesz az emberiség tiszta tizede.

– Vagyis a tized – ez az, amivel az embernek a teremtéshez, a világegyetemhez hozzá kell járulnia?

– Ez a hierarchiákba való lépés igénye...

Armen: Igen, mondhatjuk így: a tizedet adva ezt gyakorolja.

– És ebbe a tizedbe beletartozhat a lelki-szellemi munka... igaz?

Armen: Igen, bármely olyan cselekedetet nevezhetünk tizednek, ami reflexív, amit belülről kifelé adunk. De *valós* tized az, amit *valóban* én magam hozok létre, ami *valóban* az én közreműködésemmel jött létre. És az, amit *valóban* az ember maga hoz létre – az éppen a szabadság szubsztanciája. És az, amit valójában átad, az a szabadság, igen, ez az, amit áldoz.

- Vagyis, nemcsak a fizikai, ami pénzben van kifejezve, hanem tud pl. munkát is adni?
- Energetikát. Igen, lehet azt is.
- Következésképpen a tudását is át kell adnia?

Armen: A tudással az a helyzet, hogy amikor azt átadom, többet kapok vissza. Hiszen ezzel nem veszíték a tudásból. Hiszen ha valójában elveszíteném, amikor azt másnak átadom...

- És az idő is beleszámít-e?

Armen: Milyen idő?

- Az az idő, amely alatt átadja a tudást, beszámítódik? Hiszen az időnek is ára van.

Armen: Igen, van értéke, de hogyan határozhatjuk meg, hogy mennyit ér valóban? Lehet, hogy egy órán át 10 vagy 100 embert tanítok, mennyinek adom át a tudást valójában?

A SZELLEMI TUDÁS ÁTADÁSA

- Az a kérdésem, hogy ha a tudás átadásáért fizetnek neked, akkor amit te adsz, ez nem számít átadásnak?

Armen: Nos, mondhatjuk így.

Valójában ezért mondtam: van az ember tevékenységének három fajtája, amely nem pénzért történik, de ez megint csak öskép szerint, ideálisan, valamikor majd valójában így lesz. Jelenleg törekvés van ehhez az ösképhez, ami a művészet, a tudomány(és ide tartozik a nevelés) és a vallási élet, ezek nem oly módon működnek, hogy kötelezettségeket hozunk létre, és kiegészítő képekkel rendeződnek ezek a kötelezettségek. Rudolf Steiner például azt mondja: a szellemi tudás átadása nem függ attól, hogy a másiknak van-e pénze vagy sincsen, ettől mentesnek kell lennie. Ezt a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez? c. könyvében írja.

- Ez azt jelenti, hogy a szellemi tudást pénzért továbbadni nem szabad?

Armen: *Fizetségért* nem szabad. Mondjuk így: a fizetség azt jelenti, hogy folyó kötelezettségek és azok rendezésének a színterén tartózkodom. De ha a szellemi tudást szabad cselekedetként adják át, akkor nem mondhatod ez után: tartozást hoztam neki létre, rendeznie kell ezt a tartozását. Ha ez egy szabad ajándék volt, akkor ott nincsenek tartozások.

- Vagyis, ennek a folyamatnak a kifizetése, ez az ő kérdése, az ő áldozathozatala, vagy adománya, igaz?

Armen: Igen, lehet úgy kifejezni, hogy ő mondhatja a következőt: az, amit kaptam, azért nem tartozom semmivel. De más emberek szintén megkaphatnák ezt, és még nem kapták meg. Ha nem tudja ezt a munkát folytatni, akkor ezt mások nem tudják megkapni. Azt szeretném, hogy ő tovább folytassa ezt. Ezért áldozok neki, és szintén adok valamit. Így ő folytathatja ezt a tevékenységet. Valaki harmadik is kap tőle. Kap tőle, de mit kap? Kap egy bizonyos szellemi ismeretet, és bizonyos értelemben, amit én adtam neki, az is részt vesz ebben. És lehet, hogy ilyen módon rendezem az adósságomat a harmadik felé, aki így szellemi ismeretekhez jut.

Ami a befogadót illeti, valószínűleg mondhatjuk így: ha az ember tudást fogad el, akkor ez nem jelenti, hogy az a sajátjává vált. Mit kell tenni, hogy ez valójában az ő sajátjává váljon? Szükséges, hogy valami benne valóságosan lezajlódjék. Élővé kell, hogy váljon benne, vagyis ha a tudása beleáramlik a cselekedeteibe, csak akkor válik az ő sajátjává. Ha a tudás ilyen metamorfózison ment át, ha tovább ment a külvilágba, akkor mondhatja, hogy ez már az ő

bölcsessége. De addig inkább információ. Ekkor még nem a sajátja. Ahhoz, hogy a sajátjává legyen, az kell, hogy továbblépjén. Megemészteni és tovább küldeni. Akkor válik az ő sajátjává.

Vologya: Nagyon sok ember mondja: „Én még nem állok arra készen, még nem tudom másoknak ezt úgy átadni, hogy ők ezt helyesen értsék. És amikor tökéletes, ideális, szabad szellemmé válok, mondjuk 3-4 inkarnáció után, akkor tudok majd másoknak valamit átadni. De addig mondjuk így, ülnöm kell és nem kilépni, a kívülágnak nem magyarázni, hogyan kell élni.

Armen: Nos, úgy tűnik nekem, hogy ilyen ember kevés van azokhoz az emberekhez képest, akik ennek radikális ellentétei. Nem ez a mai civilizáció problémája A probléma inkább fordított.

– Igaz, de mégis, hogyan határozható meg az a határ, amikor még nem vagy képes másokat tanítani, de már ... szeretnél. ☺☺☺. Hogyan lehet ezt megérezni, vagy ezt megint morális mérlegre kell helyezni?

Armen: Így is lehet, ez is egy változat – amikor minden egyenlővé válik... Steiner azt mondta, van egy olyan szellemtudományos alapelv, hogy még a legmagasabb szellemtudományos titkot is fel lehet fedni, ha az, aki ezt átadja, olyan módon tudja átadni, hogy a másik megértse.

– Éreznie kell, hogy mit tud a másik megérteni...

Armen: Vegyünk például a történelemből egy példát. A XIX. században a materializmus megerősödött, és a legkülönbébb áramlatokból jövő legmagasabb rangú beavatottak látták, hogy nagy a veszélye a materialisztikus tudatnak. És elhatározták, hogy az emberekben ismét felébresszék a szellemi tudást, hogy ismét impulzust adjanak neki, megmutatni, hogy szellemi világ is létezik. Mivel már a XIX. század elejétől, az 1840-es évektől kezdve, az emberek *alapjában* teljesen abbahagyták a szellemi befogadását, vagyis, a gondolkozásnak a materialista képét kapták. És ha ez egyszerűen csak így hatott volna, és semmi sem történt volna, akkor ez veszélyes lett volna a kultúra, a civilizáció egész fejlődésére. A beavatottak tudták ezt. A beavatottak e kérdés előtt álltak: milyen módon kell ebben az európai kultúrában újra élővé tenni a szellemi tudást, hogy az emberek számára valóssá tegyék, hogy ne utasítsák ezt el. És itt egy átlag emberre gondoltak, nem valamilyen különleges individualításra. A különlegességekkel nincs gond, de ha az átlag kultúra szellem nélkülivé válna, akkor lezárulna a lehetőség, hogy a különleges emberek inkarnálódjanak ebbe a kultúrába...De hogyan kerüljük ezt el? Egy nagy diszkusszió folyt akkor. Egyik oldalról az emberek – materialisták. Tehát a szellemi érzékelésre még nem éretek. Ha most elkezdik a titkokat feltárni, nem értik meg. Ez rossz. Azt jelenti, hogy megsértjük az alapelvet – hogy ne beszéljünk az embereknek arról, amit nem értenek. De hogyan beszéljünk, hogy megértsék? Sok megbeszélés folyt, különböző nézőpontok voltak, végül határoztak: rendben, mivel a helyzet nagyon veszélyes, kockáztatnunk kell. Azt mondták, kockáztassunk ily módon: médiumokat fogunk használni, spirituális szeánszot fogunk végezni. A szeánszok előtt valamilyen dolgokat manifesztálunk, melyek igaz, hogy fizikaiak, de megmagyarázhatatlanok. S akkor az emberek kénytelenek lesznek a fizikai felettséget elismerni. Egyszerűen fejen vágja őket valami, és azt kell mondaniuk: tessék, ez nem fizikai jelenség, tehát szükség van még valamire. Úgy döntöttek, hogy ily módon járnak el, hogy ilyen manifesztációk segítségével, melyek spirituális szeánszok alkalmával történnek, és médiumok segítségével, hogy az emberek erre a felismerésre jussanak: aha! A fizikai világ mögött van még egy érzékfeletti világ, egy energetikai, stb., a még felfedezetlen természeti erők világa, az étererők világa, stb. Ez volt a kívánt reakció.

Az eredmény ugyanakkor teljesen lesújtó volt. A kísérlet szó szerint megbukott. Magas beavatottak tervezték, s mégis elbukott. Vagyis az eredmény egyáltalán nem az volt, mint amit vártak. Ez hatott az emberek tudatára, az emberek elkezdtek valami érzékfelettiről beszélni, de oly módon, hogy azt, ami nem materiális, egy kissé finomabb változatúnak gondolták – ugyanaz

az anyag, de kevésbé sűrű. Ugyanaz a levegő, de még ritkább. Vagyis a gondolkodás maradt a régi, materialisztikus. A szellemi érzékelés számára teljesen hihetetlen volt: ha az ember ilyen gondolatokkal megy a szellemi világba, egyszerűen új kísérteteket hoz létre, még rosszabbakat, egészen károsakat. És ez történt.

S hozzájárultak még ehhez azok a fekete mágiák, melyek magukat a halottak lelkeiként jelenítették meg, hogy elérjék a hozzátartozóikat ezeken a közléseken keresztül. Elkezdték közreműködni a médiumok közléseiben.... Vagyis, minden kiszabadult a kontroll alól, le kellett zárni az egészet.

Ezután, megint csak... Mondhatjuk: a *magas beavatottak*, akik már sok mindent megjártak a fejlődésükben, szintén hibázhatnak. Az ember megpróbál valamit, és látja, hogy ezt nem kellett volna így tenni. Hiszen ezután karma jön létre, s még azt is ki kell javítani.

Ezután volt még egy másik kísérlet, hogy hogyan hozzák le a szellemi tudományt – amit Steiner saját missziójának tartott – de ezt megelőzően volt a spiritizmus – ez az egyik kísérlet.

Vologya: És a teozófia, ez szintén kísérlet volt?

Armen: A teozófia már a spiritizmust követően volt. A médiumok ott közvetítők voltak (Blavatsky médium volt) – de azok a szeánszok nem egyszerűen a megmagyarázhatatlan manifesztációi voltak, valaminek a materializációi, hanem ez már egyfajta szellemtudományos ismeret volt, de médiumok közvetítésével. És ez megint kudarcot vallott, mivel olyan erők is bezavartak, melyek a médiumokon keresztül teljesen pártpolitikát kezdtek folytatni: olyan dolgokat, olyan tudást adni az emberiségnek, melyek bizonyos embercsoportok kezében voltak – manipulálni ezzel a tudással. És amikor ez bekapcsolódott ebbe a rendszerbe, itt sem sikerült.

Vologya: Elnézést, de akkor mondhatjuk, hogy Steiner missziója ha nem is kudarcot vallott, de nem érte el a céljait.

Armen: Nos, valójában nem teljesen érte el a célját. Igen. Más kérdés, hogy miért nem érte azt el? És a harmadik kérdés: hogyan hatott ez az emberekre? Úgy hatnak-e ezek a közlések, hogy valamilyen csoportok szűk személyes érdekeit közvetítik? – ez az első kérdés. A teozófiában egy bizonyos pillanatban az kapcsolódott be, hogy olyan közlések folytak, melyek valójában népszerűek voltak, de nem teljesen igazak – ez volt a probléma.

– A médium nem tudta ezt megszűrni.

Armen: Nem tudta megszűrni, és mások beavatkoztak. Nos, Blavatskyval és a többiekkel bonyolult dolgok történtek. Az emberek nem tudtak megkülönböztetni, mondjuk így. Bizonyos értelemben ez folytatódik most a „New Age”-ben, mivel az teljesen a politika által becsatornázott. És ha az ember kanalizál, mint médium, akkor nem képes megkülönböztetni. És habár ezek az emberek azt mondják, hogy tudnak különbséget tenni, és ez tiszta, mégis, ami közlésként onnan jön, az egyszerűen nem tiszta. És a spiritizma szeánszok egy materializmusfelettséghez vezettek, de nem a materializmus legyőzéséhez, hanem fölé –ahhoz, hogy a szellemi világot úgy kezdték elképzelni, mint a fizikait, csak ami kevésbé sűrű, és ezt nevezzük materializmusfelettségnek.

– És az antropológia?

Armen: Az antropológiában nem volt médiumság. Vagyis Steiner a szellemi kutatásokat maga végezte, a kritérium – az előfeltételmentesség, az előítéletmentesség, stb. Ő mindezt megtartotta. Hiszen először a megismerés módszerét alkotta meg – nem a médiumi megismerést, hanem a szabad megismerést: „A szabadság filozófiája”, a „Igazság és tudomány”. Vagyis először az ismeretelmélet (gnoszeológia) meghatározása, majd erre a gnoszeológiára alapozva adta a tudományt, és ezért ebben az aspektusban ő egy tiszta forrás volt. Más kérdés, hogy az emberek

mennyire voltak képesek ezt befogadni, mennyiben voltak képtelenek erre; s ha nem tudták befogadni, akkor hogyan hatott rájuk?

Vologya: Vagyis lehet, hogy ő valaki olyannak adta át, akinek nem kellett volna?

Armen: Az, hogy „nem annak”, ez azt jelenti, hogy vagy korlátozott számú embernek kellett átadni, vagy mindenkinek. Hogyan lehetne válogatni?

Valójában amikor elkezdte a munkáját, előadásokat tartott, és nem feltételezte, hogy ezek le lesznek írva. A kívüllág – a hallgatók – elkezdte leírni ezeket az előadásokat. Vagyis a kívüllág kész tény elé állította. Ezután Steiner már számolt ezzel a ténnyel, és azt mondta, rendben, ha leírják ezeket, legyen úgy, de akkor ellenőrizni fogom, mielőtt kinyomtatják. És ezután, akárhány kiadás volt az életében, ő mindazt leellenőrizte. Az azutáni kiadásokat már nem tudta ellenőrizni, ez az egyik.

A másik, hogy 1923-ban, amikor a régi közösség felbomlott, Steiner választás előtt állt: vagy nyilvánosan folytatja a munkáját – de ha ebben a választásában hibázik, akkor elveszti a szellemi világ kinyilatkoztatásait. Vagyis, ha nyilvánosan dolgozik, és hibázik, ha a szellemi világ áldása nem lesz ezen, akkor elveszti azt, ami tisztán-látóként az övé volt. Vagy kiválaszt 12 embert, elutazik velük valahová, és őket felkészíti (nem érthető a felvétel) A választása ismert: maradt és nyilvánosan dolgozott, és ezután, mint mondja, elmentek az inspirációk – vagyis még több közlés maradt el – karmikus témákra már elmúltak az inspirációk.

De a másik oldalról ismét működött a karma, hogy védelem nélkül maradt, és valójában meghalt ...(nem érthető a felvétel). Vagyis, mint beavatott, ha nem lépett volna be valamilyen szervezetekbe, akkor védett lett volna. De így, szervezetbe belépve, jobban megnyitotta magát a környezet hatásának, mint amennyit el tudott viselni. El tudta volna viselni, ha a kör részéről lett volna védelem a többiekkel szemben. De a körben nem volt védelem, nem védték meg a többiek, és ő mintegy ... Vagyis, néhány aspektus működött.

És a halála után mi történt ezekkel a munkákkal, az előadásokkal, hogyan fogadták az emberek... Mondhatjuk, hogy valójában sok ideát, amit ő kimondott, nem helyesen fogadtak. Nem hozták meg azokat a gyümölcsöket, amelyeket meg kellett volna hozniuk. És ez valóban így van.

Cilia: Valójában Steiner története – ez bármely olyan ember története, aki sokkal előbbre jár, mint az emberiség többi tagja. Ez egy törvényszerű folyamat, ez a fejlődés valódi folyamata: valaki hamarabb legyőzi az egoizmusát, és előrejut, a többiek természetesen az egoizmus megdolgozásában más szinten állnak, és ezek valamilyen módon úgymond felfalják őt a tökéletlenségükkel. Ez egy ismert idea, anarchisták fogalmazták meg, hogy bármely idea a követői által a saját ellentétébe fordul. Ez egy valós folyamat. Megteheti-e a beavatott, hogy ahelyett, hogy keresné a munkamódszereket hatalmas tömeg egoistával, melyek a tömegükkel az ideát az ellenkezőjébe fordítják, inkább azt vizsgálja, hogy milyen módon kell általában átadni a szellemi tudást? Milyen módon és milyen erővel kell valóban megvédeni a beavatottat, aki ilyen felelősséget felvállal? Megvizsgálni és létrehozni a beavatottak védelmének teóriáját, akik az emberiségnek a leghaladóbb ideákat hozzá el? És nem a horizont mentén dolgozni, és átadni, előre tudva, hogy ez lesz az emberiség fejlődésének a soron következő áldozata. Meg kell alkotni a beavatás átadási folyamatának elméletét. És ha ez a beavatott mégis a horizont mentén dolgozik, akkor lehet, hogy az embernek valóban ezzel a munkával kell foglalkoznia – megalkotni a tömegeknek a beavatás teóriáját, hogy ez egy szabályos folyamat legyen, hogy ez legyen a tudatos fejlődési folyamat? Nekem úgy tűnik, érdemes megvizsgálni, hogyan működik ez a törvényszerűség, ezek a törvények ismétlődnek,

Armen: Valószínűleg ez annak a kultúrának vagy civilizációnak a konkrét szintjétől függ, amelyben élünk. Ma másmilyen a kultúra, mint Egyiptomban. Ott a tudást csak a falak mögött

adták át, és mondjuk az árulást halállal büntették. A 20. század kezdetén azt a tudást, amely akkor még teljesen titkos volt, kinyomtatták. Teljesen más helyzet. És a beavatott számára ez szintén egy más helyzet: egy nagy teremben áll, és egy nyílt előadáson mond el valamit, vagy egy misztériumhelyen magas fal mögött beszél, csak a megfelelően előkészítetteknek. Ezért ez a helyzet – teljesen új. Korábban ilyen helyzet gyakorlatilag nem volt, mondhatjuk ezt. Vagy ha mégis, akkor csak kivételes esetekben, és nem nagy tömegek számára. A beavatott védelme, a hallgatók részéről való védelem – valószínűleg ez is egy aktuális feladat, mellyel akkor a közösség nem boldogult: nem tudta Steinert megvédeni.

(Ezután a hallgatóság párbeszéde folyik, nem fordítom)

Armen: Akkor most a kultusztevékenységek kérdéseire lépünk...

http://bdn-steiner.ru/modules/Books/files/Tiugu_money.doc

Fordította: Rákos Éva